Poniedziałek, 30 listopada 1936 - Nr. 230
(Pismo wychodzi w dniu datowania)

DZIEŃ BYDGOSKI ILUSTROWANY

10 GR.

8 stron

ORAZ WYDAWNICTWA: DZIEŃ POMORZA — DZIEŃ GRUDZIĄDZKI ILUSTROWANY — GAZETA GDAŃSKA — DZIEŃ KOCIEWSKI GŁOS NIESZAWSKI (DZIEŃ CIECHOCIŃSKI) — GAZETA MORSKA ILUSTROWANA — DZIEŃ TCZEWSKI ILUSTROWANY — DZIEŃ CHEŁMIŃSKI — GAZETA MOGILEŃSKA

Redakcja i Administracja: Bydgoszcz, ul. Marszałka Focha 12. Telefon: 22-18. Konto czekowe P. K. O. 206.868

O. R. P. „Gryf"

Spuszczenie na wodę nowego polskiego okrętu wojennego

Podniosła uroczystość w Havrze

Havre, 29. 11. (PAT). W niedzielę rano **w stoczni Augustyna Normanda w Havrze** odbyło się **spuszczenie na wodę nowego okrętu wojennego Rzeczypospolitej, stawiacza min, który otrzymał** nazwę **„GRYF"**. Jest to drugi okręt wojenny, wykonany w tejże stoczni, która poprzednio zbudowała już **polską łódź podwodną „Wilk"**.

Już w przeddzień uroczystości wieczorem specjalnym pociągiem przybyli do Havru: szef kierownictwa Marynarki Wojennej, **kontradmirał Świrski**, wraz z towarzyszącymi mu oficerami polskiej Marynarki Wojennej, radca ambasady R. P. w Paryżu **Frankowski**, attache wojskowy płk. **Fyda**, przedstawiciel francuskiego ministra marynarki **admirał Rived**, przedstawiciele francuskiego Ministerstwa Przemysłu i Handlu oraz spraw zagranicznych i liczne grono zaproszonych gości, wśród nich zaś przedstawiciele prasy polskiej i francuskiej.

Spuszczenie na wodę okrętu wyznaczone było w związku z godziną przypływu na godz. 8.45 rano, już jednak przed godz. 8-mą na plac stoczni i warsztatów zaczęły napływać **kilkutysięczne tłumy ludności Havru**, która niezwykle licznie wzięła udział w uroczystości.

Na trybunie, ustawionej przed okrętem, zajęły miejsca przedstawiciele władz polskich i francuskich, oraz zaproszeni goście. Punktualnie o godz. 8.45 małżonka pierwszego radcy ambasady R. P. w Paryżu p. **Jadwiga Frankowska, jako matka chrzestna „Gryfa"** dokonała tradycyjnej seremonii, rozbijając butelkę szampana o dziób okrętu. Jednocześnie przepiłowano belki, klinujące okręt na rusztowaniu i **„Gryf"** łagodnie zaczął wychodzić na falę. Rozległy się dźwięki francuskiej kapeli wojskowej grającej **„Jeszcze Polska nie zginęła"** i **„Marsylianka"** wśród oklasków i owacyj zgromadzonych tłumów.

Po uroczystości spuszczenia **„Gryfu"** na wodę kierownictwo stoczni Augustyna Normanda podejmowało zaproszonych gości i przedstawicieli m. Havru bankietem w hotelu „Frascati". Bankiet ten sprowadził i zgromadził około 500 osób.

Wzięli w nim udział kontradmirał **Świrski**, radca **Frankowski**, płk. **Fyda**, armirał **Rived**, reprezentujący francuskiego ministra marynarki, wiceprefekt m. Havru **Pernier**, senator **Coty**, reprezentujący m. Havre w senacie francuskim, komendant portu w Havrze **Aubert** i liczne koła społeczeństwa m. Havru.

Pod koniec śniadania prezes rady zarządzającej stoczni p. Lejeune wzniósł w gorących słowach toast na cześć polskiej marynarki wojennej. Na piękne przemówienie p. Lejeune odpowiedzieli: radca ambasady R. P. Frankowski i kontradmirał Świrski.

Radca **Frankowski** w imieniu ambasadora R. P. dziękując stoczni za zorganizowanie pięknej dzisiejszej uroczystości podkreślił, iż **marynarze polscy, pełniący służbę na „Gryfie" część swojego uczucia do okrętu będą łączyć z krajem, który był pierwszą ojczyzną tego okrętu.**

Kontradmirał Świrski, dziękując kierownictwu stoczni za piękne wykonaną pracę i przedstawicielom władz francuskich za uświetnienie swą obecnością dzisiejszej uroczystości zaznaczył, iż **nowy okręt Rzeczypospolitej jest pozytywnym wynikiem współpracy inżynierów polskich i francuskich.** Mówca wzniósł toast na cześć francuskiej marynarki wojennej.

Uroczystości zakończyły się około godz. 3-ej.

Inaug. posiedzenie Rady Nauk Scisłych i Stosowanych

Warszawa, 29. 11. (Pat). Dziś w wielkiej sali **Towarzystwa Naukowego Warszawskiego** w pałacu Staszica odbyło się w obecności p. ministra W. R. i O. P. prof. **Święsławskiego**, wiceministrów prof. **Ujejskiego** i **Ferek-Błeszyńskiego** posiedzenie inauguracyjne rady nauk ścisłych i stosowanych.

Nowa ta organizacja naukowa o doniosłym dla państwa znaczeniu powstała pod auspicjami pana ministra prof. Świętosławskiego„ powołana została do życia przez komitet porozumiewawczy 4-ch najpoważniejszych instytucyj naukowych w Polsce.

Kapitulacja studentów Uniw. Poznańskiego

Poznań, 29. 11. (Pat). W sobotę po godz. 19-ej **zakończyła się blokada nowego Domu Akademickiego przez studentów Uniwersytetu Poznańskiego.** Studenci opuścili gmach w spokoju.

Gubernator i dyrektor jugosłowiańskiego Banku Narod.

przybyli do Warszawy

Warszawa, 29. 11. (PAT). W niedzielę w południe przyjechali do Warszawy gubernator **jugosłowiańskiego Banku Narodowego** Radosavievic z generalnym dyrektorem banku dr. Proticem.

Święto Podchorążego

Historyczna warta przed Belwederem w rocznicę listopadową

Warszawa, 29. 11. (PAT). Dziś, jako w rocznicę powstania listopadowego odbyło się w Warszawie **„Święto Podchorążego."**

O godz. 12.40 przymaszerował na rynek starego miasta **batalion szkół podchorążych**, ustawiając się w kilku rzutach. Na czele batalionu ustawiły się **plutony podchorążych w historycznych mundurach.**

Przeglądu ustawionych oddziałów dokonał **płk. Parafiński**, po czym podchorążowie przy dźwiękach „Warszawianki" przemaszerowali ul. Krakowskie Przedmieście, Nowym Światem, Al. Ujazdowskimi **do Belwederu.**

Po ustawieniu się batalionu **na dziedzińcu belwederskim**, podchorążowie **oddali hołd pamięci Marszałka Pilsudskiego** chwilą głębokiego milczenia.

Po złożeniu hołdu pamięci Wodza Narodu, **podchorążowie objęli uroczyście wartę.**

O godz. 18-tej odbyło się zapalenie symbolicznego znicza w Łazienkach Królewskich.

W Toruniu

Szkoła Artylerii obchodziła uroczyście wczorajszy dzień, jako „dzień podchor..h".

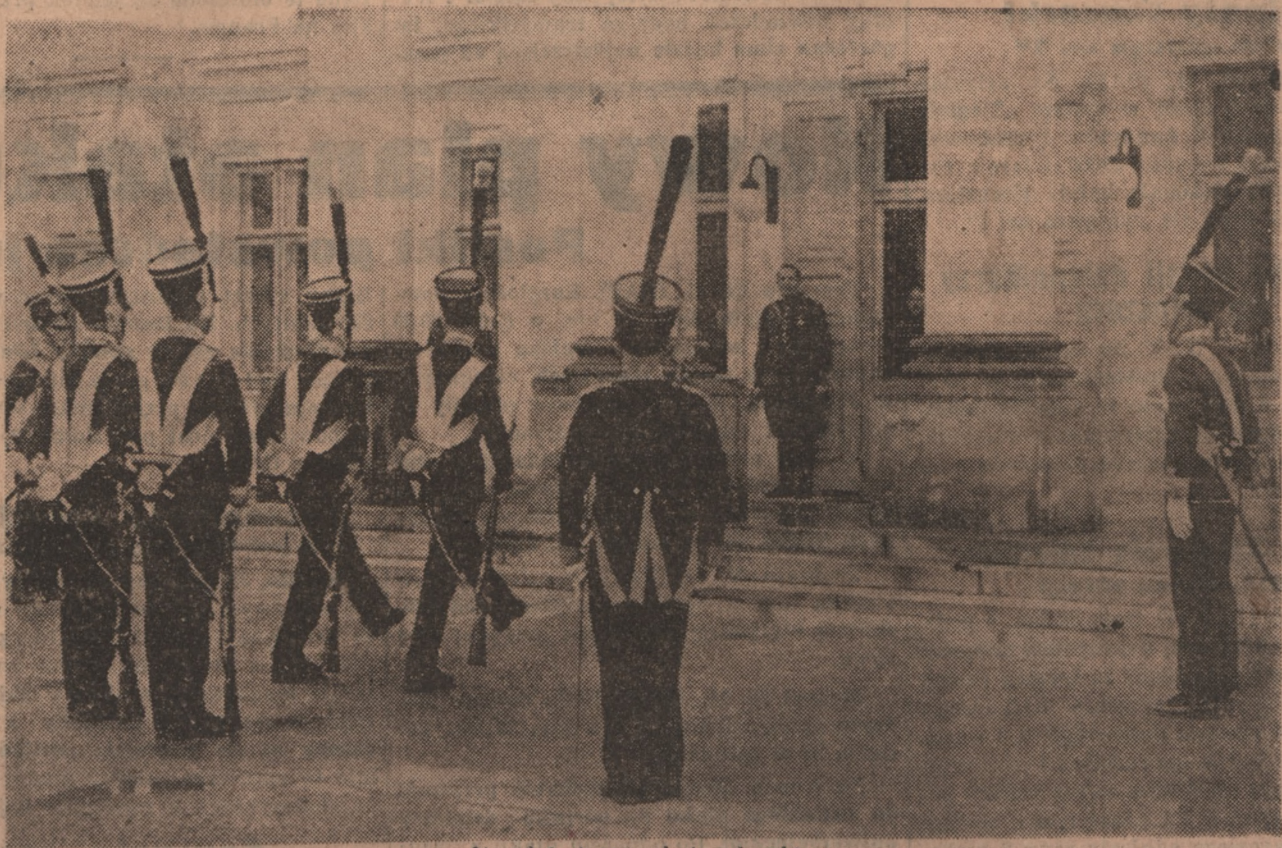
W związku z tym odbyła się doroczznym zwyczajem akademia ku czci pamięci bohaterów powstania listopadowego.

W Grudziądzu

Dziś odbyła się w Grudziądzu podniosła **uroczystość „Święta Podchorążego".** Po nabożeństwie, celebrowanym przez kapelana WP. ks. kpt. **Skulskiego** odbyło się na głównym rynku uroczyste **zaprzysiężenie podchorążych i defilada.**

W uroczystościach na rynku wzięły **udział tłumy społeczeństwa grudziądzkiego.**

W godzinach wieczor... odbył się **w** Domu Żołnierza **„wieczór podchorążych" na** który złożyły się przemówienia, ... **wokalno** - muzyczna oraz fragment ...zny „Kordiana" odegrany przez podchorążych.

Na dziedzińcu belwederskim

Austria i Węgry to nie Austro-Węgry

Regent Horthy w Wiedniu

Wiedeń, 29. 11. (PAT). Dziś o godz. 10 rano, **na uroczyście ozdobiony i udekorowany flagami o barwach narodowych węgierskich wiedeński dworzec wschodni przybył regent Węgier — Horthy** z małżonką i otoczeniem. Razem z regentem przybyli premier węgierski **Daranyi** oraz węgierski minister Spr. Zagr. **Kanya.**

Mussolini w rozmowie z premierem węgierskim Daranyi'm.

Na dworcu oczekiwali goście węgierskich: **prezydent Austrii Miklas** z małżonką, kanclerz **Schuschnigg,** wicekanclerz gen. **Huelgert,** sekretarz stanu do Spraw Zagr. **Schmidt,** członkowie rządu, poseł węgierski w Wiedniu **Rudnay,** poseł niemiecki ambasador **von Papen,** poseł włoski oraz licznie zgromadzona kolonia węgierska.

W chwili wjazdu pociągu na dworzec orkiestra odegrała hymn narodowy węgierski.

Po przejściu przed frontem kompanii honorowej batalionu gwardii, **regent Horthy przedstawił prezydentowi Miklasowi swoje otoczenie.**

Po krótkim cercle w salonach recepcyjnych dworca, **regent Horthy** wraz z małżonką i otodczeniem odjechał ul[illegible]mi miasta, udekorowanymi flagami węgieskimi i austriackimi, wśród szpalerów ludności wiedeńskiej, wznoszącej na jego cześć powitalne okrzyki, do zarezerwowanych apartamentów w hotelu „Imperial".

Port kopenhaski w płomieniach

Kopenhaga, 29. 11. (Pat). Dn. 28 bm. wieczorem w południowej części portu kopenhaskiego wybuchł wielki pożar. Ofiarą ognia padło 70 żaglowców i łodzi, a m. in. jacht króla „Rita 5", spłonął też budynek studenckiego klubu wioślarskiego wraz z całym sprzętem sportowym.

Klejnoty tancerki

łupem „wroga nr. 1"

Nowy York 29. 11. (PAT). Na artystkę **Rose Lee,** występującą w teatrze **„Ziegfeld Follies",** napadło 6 bandytów i zrabowali jej kosztowności wartości 25000 dolarów. Podobno rabunku dokonała banda Kreuslera, który obecnie zwie się „wrogiem nr. 1".

Podwyżka pensji dziennikarzy we Włoszech

Mediolan, 29. 1. (PAT) Na skutek porozumienia pomiędzy ministerstwem prasy i propagandy, a związkiem wydawców dzienników i syndykatem dziennikarzy włoskich, pensje dziennikarzy zostaną podniesione od 6 do 10 procent.

Znowu katastrofa kolejowa

Winowajca zbiegł

Lublin, 29. 11. (PAT) Dnia 28 bm. o godz. 3,26 **na stacji kolejowej Krasnystaw najechał pociąg towarowy na idący ze Lwowa pociąg osobowy.** Wskutek zderzenia uszkodzony został wagon pociągu osobowego, a 3 wagony pociągu towarowego rozbite i 4 uszkodzone. W pociągu osobowym **ranni zostali:** pomocnik maszynisty i 1 pasażer, a z obsługi pociągu towarowego odniosły rany 2 osoby.

Przyczyną katastrofy było **złe nastawienie zwrotnicy. Zwrotniczy zbiegł.**

Kielce, 29. 11. (PAT) W czasie przetaczania pociągu **na stacji kolejowej Tunel pow. miechowskiego wykoleił się parowóz,** który zsunął się z nasypu toru ślepego. Uszkodzony poza tym został wagon pocztowy. Wypadku z ludźmi nie było. Przyczyny wypadku bada przybyła na miejsce komisja.

Podróż okrężna Mussoliniego

po Europie Środkowej

Paryż, 29. 11. (PAT). Havas donosi z Rzymu, że według krążących tam pogłosek, **Mussolini ma w ciągu 1937 r. udać się w podróż po Europie środkowej,** odwiedzając szefów rządów Niemiec, Austrii i Węgier. Pogłoska ta powstała wobec wiadomości, że w maju 1937 r. Król **Wiktor Emanuel 3-ci** uda się z rewizytą do regenta Horthy'ego i że wówczas towarzyszyć mu będzie szef rządu Mussolini. W czasie tej podróży nastąpić by miała oprócz rewizyty w Budapeszcie wizyta w Wiedniu a podobnie i spotkanie w stosunkowo niedalekim od Wiednia Berchtesgaden. Wszystkie te pogłoski trzeba przyjąć — pisze Havas — z zastrzeżeniem. W szczególności zaprzeczają im koła niemieckie.

Czy Włochy przystąpią do traktatu niemiecko-japońskiego?

Tokio, 29. 11. (PAT) Przed nadejściem urzędowego sprawozdania z Rzymu, **japońskie M. S. Z. odmawia wszelkich wyjaśnień w sprawie pogłosek prasy o umowie włosko-japońskiej,** znajdującej się w trakcie rokowań.

Linia Maginota

rozsnuje sieć fortów i nad granicą Szwajcarii

Paryż 29. 11. (PAT). W czasie ostatniej podróży inspekcyjnej po **pograniczu francusko-szwajcarskim** w towarzystwie szefa sztabu głównego **gen. Gamelin, min. Daladier** zwiedził okolice Pontarlier i dolinę Mont d'Or. Podróż ta — **jak twierdzi „Le Journal"** — jest w związku z zamiarem **przedłużenia na tym odcinku linii Maginot** przez zbudowanie nowych fortyfikacyj i przystosowanie dawnych fortów do wymagań nowoczesnej techniki.

We francuskim zagłębiu węglowym

brak... węgla

Lille 29. 11. (PAT). W zagłębiu przemysłowym północnej Francji w następstwie wprowadzonego z dniem 1 listopada 40 godzinnego tygodnia pracy w górnictwie, dał się odczuć **dotkliwy brak węgla,** w wielu gminach wiejskich i ośrodkach przemysłowych. Kopalnie tutejsze, dostarczające dotychczas 90 procent lokalnego [illegible]owania nie są obecnie w stanie dostarczyć ponad 70 proc. Składy [illegible]we również są już wyczerpane.

Sejmik samorządowy departamentu Nord uznając, że **brak węgla zagraża interesom ludności,** postanowił zwrócić się telegraficznie do rządu o natychmiastowe poczynienie kroków, celem **zażegnania kryzysu węglowego,** domagając się w szczególności specjalnych kontyngentów importu węgla zagranicznego.

Mrozy jakich nie pamiętają od stu lat

Taką będzie tegoroczna zima

Berlin 29. 11. (PAT). Wobec pierwszych opadów śnieżnych w Berlinie, prasa zamieszcza wyjątki z broszury uczonego francuskiego na temat **„ostrej zimy 1936-37".** Według oświadczeń badacza francuskiego, **tegoroczna zima będzie najostrzejszą od przeszło 100 lat.** Opady śnieżne mają być bardzo obfite. **Mrozy rozpocząć mają się rzekomo dopiero 30 grudnia i potrwać do 7 marca.** Dane te obliczone są jednak przede wszystkim na Francję.

Pierwszy biskup abisyński

wyjechał do Addis Abeby

Rzym 29. 11. (PAT). Dnia 28 bm. wieczorem odjechał na statku z Neapolu do Afryki Wschodniej **pierwszy biskup Abisynii msgr. Marinoni z 30 misionarzami — Franciszkanami.**

Kiedy i gdzie odbędzie się posiedzenie Rady Ligi Narodów

w sprawie Hiszpanii?

Londyn, 29. 11. (Pat). Sprawa zwołania nadzwyczajnego posiedzenia Rady Ligi Narodów, stosownie do żądzania rządu hiszpańskiego, będzie niebawem rozstrzygnięta. Prawdopodobnie decyzja o miejscu i dacie odbycia posiedzenia Rady zapadnie w ciągu weekendu. Istnieje **małe prawdopodobieństwo, aby posiedzenie Rady odbyło się poza Genewą,** np. w Londynie. Bardzo prawdopodobnym jest, że Rada zbierze się w Genewie w poniedziałek 7 grudnia.

Zamiast krytyki – podarki

Uzbrojeni żołnierze w sali obrad kongresu Sowietów

Ostatnie posiedzenia moskiewskiego kongresu Sowietów, nie wniosły nic nowego do rzekomej dyskusji nad projektem konstytucji Stalina. Ograniczają się one do stereotypowego wychwalania wielkości Związku Sowieckiego, wspaniałości nowej konstytucji i genialności jej twórcy.

Na posiedzenia zjawiają się coraz częściej **delegacje,** i to nie tylko z wyrazami hołdu dla Stalina, lecz i **z podarkami,** tak dla niego, jak i dla prezydium zjazdu. Delegacja **robotników tulskich** przyniosła w darze prezydium **samowary, harmonie, dubeltówki, karabiny ręczne, a nawet karabin maszynowy,** zaś **dla Stalina** osobiście **karabin najnowszej konstrukcji jako dla „celnego strzelca rewolucji".**

Clou jednak stanowiło zjawienie się w sali obrad **delegacji wojskowej w liczbie przeszło 200 piechurów, marynarzy i lotników w pełnym uzbrojeniu ze sztandarem,** którzy ustawili się w przejściach pomiędzy delegatami. Zjawienie się uzbrojonych żołnierzy **w kaskach** w gmachu obrad wywołało **niesamowite wrażenie wśród dziennikarzy zagranicznych.**

Konferencja kolejowa polsko—sowiecka

Moskwa, 29. 11. (PAT). Zgodnie z polsko-sowiecką konwencją kolejową z r. 1925, wczoraj rozopczęły się w Moskwie obrady 12-go dorocznego zjazdu w sprawie polsko-sowieckiej bezpośredniej komunikacji kolejowej. Zjazd załatwi sprawy bieżące, dotyczące transportu kolejami.

Nowy plan ataku na Madryt

Posiłki powstańcze już nadchodzą

Teneryfa 29. 11. (PAT). Rozgłośnia powstańcza podała dnia 28 bm. o godz. 20,30 następujący komunikat: **wojska narodowe odparły atak wojsk rządowych,** obleganych w Eskurialu. Wojska rządowe straciły 50 poległych i dużo sprzętu wojennego.

Według nowego planu narodowców atakowania Madrytu wojska rządowe mogą próbować nacierać na poszczególnych odcinkach frontu, jak to zresztą już dzieje się.

Teneryfa 29. 11. (PAT). Rozgłośnia powstańcza donosi: **wojska narodowe pod Madrytem otrzymują posiłki dla przyszłej ofensywy.**

Madryt 29. 11. (PAT). **Rada Obrony Madrytu** ogłasza komunikat z dnia 29 bm., godzina 12 w południe:

Na froncie Madrytu **przeciwnik przeszedł do zaciekłego ataku na odcinku dzielnicy uniwersyteckiej.** Po odparciu ataku z dużymi dla przeciwnika stratami rozpoczął on ponowne natarcie na tymże odcinku dziś z rana, nie mógł jednak przełamać oporu wojsk republikańskich. **Wojska republikańskie atakowały i posunęły się naprzód** na odcinku Val de Mono. Na odcinku Poznelo de Alarcon przeciwnik próbował atakować lecz natarcie rozbiło się o linię naszej obrony. **Wojska nasze przeszły do kontrataku,** posunęły się o kilka km. naprzód i zdobyły liczny sprzęt wojenny. Przeciwnik stracił 200 zabitych. **Na froncie Asturii wojska republikańskie zajęły szczyty Los Pinos,** panujące nad **Grado,** gdzie mieści się lokalna kwatera główna przeciwnika. Wysadziliśmy w powietrze most pod **Balbuuo,** łączący **Oviedo z Grado.**

Jeszcze nie zwyciężyli

a już biją się między sobą

Sevilla, 29. 11. (Pat). W rannym komunicie radiowym ogłoszono m. in. wiadomość, że kolumna milicji katalońskiej, która przybyła z Barcelony celem wzmocnienia załogi madryckiej, zarzuciła oddziałom obronnym stolicy, że **zwlekały z podjęciem obrony aż do przybycia posiłków.** Wywołało to sprzeczkę między madrytczykami i katalończykami, a następnie bójkę, w wyniku której padli po obu stronach **zabici i** ranni.

„Czerwoni" zamordowali konsulów Austrii i Paragwaju

Paryż 29. 11. (PAT). Korespondent **Havasa** z Talavera de la Reina (po stronie powstańców) donosi: Urząd prasowy kwatery głównej w Salamance komunikuje: **konsulowie Austrii i Paragwaju zostali zamordowani przez czerwonych w Bilbao. Aby usprawiedliwić zbrodnię, zarzuca się zamordowanym akcję szpiegowską.** Oświadczamy uroczyście, że armia narodowa **nie była w** żadnym kontakcie z wspomnianymi dyplomatami. Wyrażamy nasze **głębokie współczucie rządom Austrii i Paragwaju** z powodu haniebnej zbrodni, jakiej nigdy **nie było** na ziemi hiszpańskiej.

Czwarta część Madrytu w gruzach

Alarmujący telegram posłów Izby Gmin

6-ciu posłów Izby Gmin, którzy udali się do Madrytu, celem przekonania się na miejscu o stanie rzeczy, nadesłali **alarmujący telegram,** w którym podkreślają konieczność podjęcia bezzwłocznie akcji neutralnej, aby uchronić Madryt przed skutkami bombardowania. Posłowie Izby Gmin stwierdzają, **że 1/4 część Madrytu leży w gruzach i że ludność milionowego miasta powiększyła się o kilkaset tysięcy głów,** wskutek skupienia się uchodźców, a **zapasy żywnościowe się kurczą. Miastu grozi głód i wybuch epidemii.**

Dwa i pół miliona młodzieży pozbawionych oświaty

Armia i życie gospodarcze wołają o fachowców

Szkolnictwo dokształcające zawodowe jest powołane do odegrania wielkiej roli w dziele wzmożenia siły obronnej i ożywienia życia gospodarczego Polski.

— Niestety! Posiadamy piękną lecz **nie wprowadzoną w życie ustawę.** Mianowicie ustawa o ustroju szkolnictwa z 1932 roku wprowadza art. 15

OBOWIĄZKOWE DOKSZTAŁCANIE MŁODZIEŻY,

która po ukończeniu szkoły powszechnej nie kształci się dalej. Młodzież ta w wieku od 14 do 15 lat winna być dokształcana w szkołach dokształcających ogólnych lub zawodowych. Oprócz tego ustawa z 1924 roku o pracy młodocianych i ustawa przemysłowa z 1927 roku dokładnie nakreślają ramy obowiązkowego dokształcania zawodowego młodzieży już pracującej w jakimś zawodzie.

Pomimo tak wyraźnie sformułowanych dwóch kardynalnych zasad dokształcania młodzieży — obowiązkowości i powszechności — **szkolnictwo dokształcające nie posiada do dziś dnia ani zapewnionych**

podstaw materialnych ani nie jest należycie rozbudowane

zaspakaja jedynie drobną część potrzeb społeczeństwa w tej dziedzinie.

Liczba młodzieży, która powinna podlegać obowiązkowemu dokształcaniu stale wzrasta:

w 1934/35 r. wynosiła ona 1.766.000 osób,
w 1935/36 r. wynosiła ona 1.997.700 osób,
w 1936/37 r. wynosi ona 2.279.300 osób,
w 1937/38 r. wyniesie ona 2.448.200 osób.

Cyfry powyższe obejmują całą młodzież, zarówno miejską jak i wiejską. W rzemiośle handlu i przemyśle pracuje obecnie około 400.000 młodzieży.

Jak nikłe są na tle tych cyfr liczby, wykazujące ilość szkół dokształcających oraz kształcącej się w nich młodzieży. **W ciągu ostatnich 45 lat liczba szkół dokształcających stale zmniejsza się:**

w 1931/32 r. mieliśmy 731 szkół i 103.927 uczni,
w 1932/33 r. mieliśmy 670 szkół i 86.148 uczni,
w 1933/34 r. mieliśmy 641 szkół i 79.954 uczni,
w 1934/35 r. mieliśmy 637 szkół i 84.100 uczni.

Stoimy wobec **niesłychanie groźnego w swych skutkach społecznych, gospodarczych i ogólno - państwowych**

ostatecznego upadku szkolnictwa dokształcającego

Byłoby to równoznaczne **ze zmarnowaniem tego olbrzymiego, nie dającego się ocenić kapitału zdolności, energii i młodzieńczego zapału, jaki reprezentuje prawie dwa i pół miliona młodzieży, pozbawionych możności zdobycia minimum wiedzy ogólnej i fachowej, przygotowującej do samodzielnego życia i naprawdę twórczej pracy dla dobra państwa i społeczeństwa.**

Potrzebujemy światłego, doskonale fachowo przygotowanego robotnika, rzemieślnika, kupca, rolnika, nie obejdziemy się bez licznego zastępu technicznie wyszkolonych sił, które w czasie wojny będą musiały **sprostać tym wymaganiom, jakie stawia armii nowy sposób prowadzenia wojny, nie zbudujemy nowych warsztatów pracy, jeżeli nie będziemy mogli powierzyć ich ludziom zawodowo wyszkolonym.** Liczba szkół dokształcających **nie może maleć;** wręcz przeciwnie, **winna róść** i to w tempie szybkim, gdyż ani godziny nie wolno nam odkładać pracy nad wznoszeniem zrębów **silnej wojskowo, zasobnej gospodarczo i społecznie zorganizowanej Polski.** Czyż należyte przygotowanie młodzieży do oczekujących ją zadań obywatelskich i zawodowych nie jest tworzeniem najtrwalszej podstawy potęgi Państwa?

Należy uświadomić sobie, że najlepsza, najpiękniej zredagowana ustawa — o ile nie będzie wcielona w życie — nie załatwi niczego. Aby więc ustawa o ustroju szkolnictwa z 1932 r. stała się w części dotyczącej obowiązkowego i powszechnego dokształcania młodzieży, rzeczywistością,

NALEŻY WYDAĆ KILKA USTAW UZUPEŁNIAJĄCYCH,

określających ramy i środki realizacji zasadniczych postulatów. Należy ustawowo uregulować obowiązek zakładania i utrzymywania szkół dokształcających zawodowych i ogólnych. Obecnie jednostki samorządu terytorialnego często

ODMAWIAJĄ FUNDUSZÓW

na szkoły dokształcające, twierdząc, że nie mają ustawowego obowiązku utrzymywania tych szkół. **Szkoła dokształcająca musi mieć prawnie zapewnione podstawy materialne.**

Bardzo ważną rzeczą jest uregulowanie sprawy ustroju szkół dokształcających zawodowych i ogólnych. Szkoły te muszą posiadać własny statut, należycie i życiowo opracowany program, odpowiednie podręczniki.

Pieniędzy na szkolnictwo dokształcające nie może zabraknąć. Szkoła dokształcająca, obejmująca swym działaniem wychowawczym i dydaktycznym całą młodzież w wieku od lat 14 do 18 jest jednym

Z NAJWAŻNIEJSZYCH NAKAZÓW DZISIEJSZEJ CHWILI;

nie możemy milionów młodzieży skazywać na ciemnotę, bezradność życiową i demoralizujący wpływ przymusowego bezrobocia.

Czas już najwyższy, aby pomoc dla szkół dokształcających nadeszła. Rząd przede wszystkim, a następnie samorządy terytorialny i gospodarczy oraz społeczeństwo okazać winny więcej zainteresowania zagadnieniem dokształcenia młodzieży. Przede wszystkim zaś zaopatrzyć szkoły w niezbędne środki materialne, a następnie stworzyć właściwe normy prawne.

Nie możemy dopuścić do tego, ażeby młodzież nasza, która pragnie się uczyć, by następnie móc dla Polski z pożytkiem pracować, pozbawiona została możności kształcenia się. Byłaby to nietylko krzywda niepowetowana dla młodzieży, lecz groziłoby to w najżywotniejsze interesy naszego państwa.

Podkreślamy też z naciskiem, że powszechne i obowiązkowe dokształcanie młodzieży miast i wsi musi być najrychlej zrealizowane!

Podpisanie konwencji o współpr. kulturalnej między Polską a Rumunią

Zdjęcie nasze przedstawia moment podpisywania przez ministra Spraw Zagr. Rumunii p. Wiktora Antonescu i polskiego min. Spraw Zagr. p. Józefa Becka, protokułu w sprawie delimitacji granicy polsko-rumuńskiej, oraz konwencji o współpracy kulturalnej pomiędzy Polską a Rumunią

Zwołanie sesji zwyczajnej Sejmu i Senatu

Jutro pierwsze posiedzenie Sejmu

Zarządzeniem Pana Prezydenta Rzplitej otwarte zostały z dniem 28 bm. sesje zwyczajne Sejmu i Senatu.

Marszałek Sejmu Stanisław Car zwołał posiedzenie Sejmu na dzień 1 grudnia, na godzinę 16-tą.

Marszałek Senatu Aleksander Prystor wyznaczył plenarne posiedzenie Senatu na czwartek 3 grudnia na godzinę 11-tą.

Porządek dzienny posiedzenia Senatu przewiduje wybór komisyj i sądu marszałkowskiego.

Zjazd uczestników ruchu niepodległościowego

młodzieży narodowej trzech zaborów

W sobotę o godz. 8,30 w sali Rady Miejskiej w Warszawie rozpoczął się **zjazd uczestników ruchu Niepodległościowego Związku Młodzieży Polskiej (Młodzieży Narodowej),** zwołany z okazji 50-lecia założenia tej organizacji. Na zjeździe reprezentował Pana Prezydenta Rzeczypospolitej p. **wicepremier Eug. Kwiatkowski,** który wygłosił dłuższe przemówienie.

Salę tłumnie wypełnili biorący udział w zjeździe **członkowie organizacji młodzieży narodowej trzech byłych zaborów, Towarzystwa Tomasza Zana,** „X-A", „Czerwonej Róży" „Przyszłości" (Petu), Grup i Gron Narodowych, **Zet'u,** Zjednoczenia Młodzieży Polskiej Zagranicą, warszawskiego „Znicza", „Samokształcenia", „Koła Kołłątaja", Związku Polskiej Młodzieży Demokratycznej, „Wolnego Strzelca", „Drużyn Polowych", „Wolnej Szkoły Wojskowej" i „Polskiego Związku Wojskowego".

Marynarze fińscy grożą strajkiem

(o) **Helsingfors,** 29. 11. (Pat). W kołach gospodarczych liczą się z **możliwością wybuchu powszechnego strajku marynarzy fińskich,** domagających się podwyższenia płacy o 10% i wprowadzenia 8-godzinnego dnia pracy.

W Finlandii istnieją jedynie umowy roczne, zawierane od wypadku do wypadku między kierownictwem statków a armatorami, nie ma natomiast umowy zbiorowej, o którą też walczy obecnie związek zawodowy marynarzy.

GŁOSY I ODGŁOSY

Przed sesją parlamentarną

W miarę jak zbliża się dzień otwarcia sesji budżetowej sejmu i senatu, prasa konserwatywna z „Czasem" na czele wzmaga swoje ataki na dwóch ministrów: wicepremiera Kwiatkowskiego i min. Poniatowskiego.

Stosunek konserwatystów do p. wicepremiera — pisze „Nowy Kurier" — jest nadal krytyczny, lecz poprawny, niewątpliwie dużo lepszy niż przed rokiem. Do czego przyczyniło się wydatnie mianowanie p. Kajetana Morawskiego wiceministrem skarbu. Natomiast stosunek do p. ministra rolnictwa jest zdecydowanie negatywny, wrogi. „Czas" od tygodnia przekonywuje Sejm, że powinien zażądać ustąpienia min. Poniatowskiego, zarzucając mu, że swym postępowaniem uniemożliwia Sejmowi spełnienie obowiązku kontroli nad działalnością jego resortu, oraz że osłabia siłę obronną państwa „przez osłabienie wytwórczości jednej z podstawowych gałęzi gospodarstwa narodowego" to jest — rolnictwa. Takimi to demagogicznymi „argumentami" usiłują „ubić" ministra, który odważył się wykonywać reformę rolną.

Nie ulega wątpliwości, że konserwatyści wytoczą w Sejmie i Senacie przeciwko znienawidzonemu ministrowi reform rolnych wszystkie „grube Berty". A ponieważ min. Poniatowski istotnie popełnił pewne błędy także z punktu widzenia zwolenników reformy rolnej racjonalnej — konserwatyści mają nadzieję — ba! prawie pewność — że wygrają tę batalię. Lansują już swego kandydata na ministra rolnictwa: senatora A. Bnińskiego.

Uwolnić młodzież z pod władzy partyjnej

Lwowski **„Dziennik Polski"** poświęca wyczerpujący artykuł „dorocznym" rozruchom uniwersyteckim i ustala, że

Rozruchy uniwersyteckie, te jesienne manewry młodzieży akademickiej nie są bynajmniej zjawiskiem samorzutnym ani też inicjatywą samej młodzieży. Nie wypływają z własnej ideologii tej młodzieży i nie są przez nią samą organizowane. Jest to dzieło bojówek partyjnych, które opanowały życie organizacyjne młodzieży i poddały je kierownictwu starych partyj politycznych.

Skutek jest ten, że organizacje młodzieży są pod terrorem bojówek partyjnych, a życie jej ideowe pod bezpośrednim wpływem starych doktryn partyjnych, zabijających samodzielność myśli i wykrzywiających zdrową ewolucję myśli politycznej młodego pokolenia.

Z tego stanu rzeczy trzeba umieć wysnuć wnioski, które się nasuwają z nieprzepartą oczywistością: trzeba młodzież akademicką uwolnić spod władzy partyjnej, trzeba ją obronić przed terrorem bojówek stronnictw i zorganizowaną demoralizacją rozwoju ideowego, trzeba, postępując z konsekwencją i stanowczością zapewnić jej spokój oraz ciągłość studiów, do czego ma pełne prawo.

Na dalszą metę z objęć tej tyranii wyzwoli się zapewne i młodzież sama, dając początek nowemu ruchowi ideowemu, którego pierwsze zapowiedzi można już szczęśliwie zanotować. Sądzimy jednak, że ewolucji tej należy pomóc i ją przyśpieszyć, a głos tutaj mają władze akademickie i nadzorcze instancje państwowe.

Sport i Kultura Fizyczna

Nasz tygodniowy Dodatek Sportowy

Berlin po zaciętej walce wygrywa z Krakowem 5:4 (3:2)

20 tysięcy widzów na meczu

Berlin, 29. 1. (PAT) Trzeci z kolei **międzymiastowy mecz piłkarski Berlina z Krakowem** zakończył się **nieznacznym zwycięstwem drużyny Berlina 5:4 (3:2).**

Drużyna polska wystąpiła w składzie nieco zmienionym, niż zapowiedziano. **W bramce** grał Włodek (Garbarnia), **obrońcy** — Pająk i Lasota (Cracovia), **pomoc** — Zizka (Cracovia), Wilczkiewicz (Garbarnia), Lesiak (Garb.).

Kraków zaczyna grę. Napad Krakowa kombinuje bardzo płynnie, uwydatnia się silna przewaga Polaków. **W 16 minucie Zembaczyński** niebezpiecznie strzela górą, ale bramkarz niemiecki pięknie broni. **W 18 minucie** piękną piłkę, strzelono z wolnego przez pomocnika Zizkę, chwyta na głowę **Zembaczyński** i z kilku metrów umieszcza ją w siatce niemieckiej ku zdumieniu zaskoczonych Niemców. **Kraków prowadzi 1:0.**

Dwie minuty później, po błędzie Lesiaka i Pająka, Niemcy strzelają wyrównującą bramkę przez szybkiego prawoskrzydłowego **Ballendadta.** W 27 minucie Pająk robi fatalny błąd. Błąd ten wyzyskuje przytomnie środkowy napastnik niemiecki Berndt, strzelając z 3 metrów nad obroną. **Berlin prowadzi 2:1.** W kilka minut później zmiana w drużynie polskiej. **W 34 minucie** lewy łącznik Niemców Hallex niespodzianie strzela z 14 metrów precyzyjnie w prawy róg bramki. **Berlin prowadzi 3:1.**

W 36 minucie Lesiak z 35 metrów strzela w prawy róg bramki niemieckiej **Do przerwy prowadzi Berlin 3:2.**

Po przerwie napad Krakowa zaczyna od razu generalny atak na bramkę gospodarzy. **W 18 minucie** po ładnej kombinacji polskiego napadu **Pazurek** otrzymuje piłkę i strzela z kilku metrów nieuchronnie do bramki niemieckiej, **wyrównując 3:3.**

Po pięknie wypracowanej pozycji przez Pazurka otrzymuje piłkę **Skóra** i strzela nieuchronnie **czwartą bramkę. Kraków prowadzi 4:3. W 29 minucie** lewoskrzydłowy **Hahn,** znakomity technik, strzela z 25 metrów. Włodek rusza się do piłki w ostatniej chwili i puszcza bramkę. **Stan meczu 4:4. W tym okresie Lesiak w czasie jednego z wypadów** zapędza się pod bramkę niemiecką i ślicznie strzela **z 20 metrów** w prawy górny róg. Bramka ku zdumieniu widowni jest nieuznana.

W 33 minucie po kilku podaniach na polu karnym przed bramką polską piłkę otrzymuje prawoskrzydłowy **Ballendadt,** który, jak się wydawało, **stał na spalonym.** Gracze krakowscy **przestają grać,** czekając na gwizdek sędziego. Sędzia jednak widocznie tego nie zauważył. Korzysta z tego drużyna niemiecka dla podwyższenia wyniku. W ten sposób dzięki nieudolnemu znalezieniu się obrońców Krakowa **pada piąta bramka dla Berlina,** decydująca o ostatecznym zwycięstwie.

W 35-ej minucie Pazurek bije rzut wolny w linii pola karnego, niestety piłka przechodzi obok bramki. Jeszcze kilka ataków jednej i drugiej strony i zawody kończą się zwycięstwem Berlina 5:4.

Publiczności było około 20 tysięcy. Grano ambitnie i twardo, ale w granicach dozwolonych. W drużynie polskiej niespodziewanie **zawiodła obrona.** Najsłabszym graczem na boisku był **Pająk.** Niepewny był również bramkarz **Włodek.** Najlepiej wypadła **pomoc**, zwłaszcza **Wilczkiewicz** na środku oraz Zizka na prawej pomocy. Lesiak w ofensywie dobry, w defensywie zawodził. Napad zarówno grał płynnie, dostatecznie szybko i skutecznie.

Sędzia Hoechner (Niemiec) prowadził mecz na ogół dobrze, skrzywdził tylko raz Kraków, nie uznając prawidłowo zdobytej bramki.

Bokserzy między linami

P. Z. L. — FORT BEMA 11:5.

W meczu bokserskim o **mistrzostwo bokserskie Warszawy P. Z. L.** pokonał **Fort Bema** w stosunku 11:5. Był to ostatni mecz z cyklu rozgrywek okręgowych **o mistrzostwo klasy A.**

Wyniki poszczególnych walk według kolejności wag przedstawiają się następująco (na pierwszym miejscu podajemy bokserów P. Z. L.):

Michalik pokonał przez techniczny k. o. w drugiej rundzie **Patora.**

Nozdrzyński przegrał bez walki z **Laferym** z powodu nadwagi.

Kowalski wygrał z **Tyrałą.**

Gniewosz wygrał z **Olszewskim.**

Kolczyński (Fort Bema) wygrał walkowerem z powodu braku przeciwnika.

Miks zwyciężył **Knigę 2-go.**

Karolak 2-gi pokonał przez techniczny k. o. w drugiej rundzie **Łukę.**

Karolak 1-szy zwyciężył przez poddanie się **Dziewulskiego.**

MAKABI — GEYER 11:5.

W niedzielę, w gmachu cyrku w Warszawie, odbył się **mecz bokserski** pomiędzy stołeczną **Makabi a łódzkim Geyerem. Zwyciężyła Makabi w stosunku 11:5.** Wyniki poszczególnych walk, według kolejności wag przedstawiają się następująco: (na pierwszym miejscu podajemy bokserów Makabi):

W muszej Rundstein pokonał Musielskiego.

W koguciej Jakubowicz wygrał z Wojciechowskim II-gi.

W piórkowej Krawiecki przegrał z Augustowiczem.

W lekkiej Rosenblum odniósł zwycięstwo nad Wojciechowskim 1.

W półśredniej Nebel zremisował z Kulibabką.

W średniej Slaz uległ Mirowskiemu.

W półciężkiej Pilnikowi przyznano niesłusznie zwycięstwo nad Ostrowskim.

W ciężkiej Neuding znokautował w drugiej rundzie Wurma.

Zamierzenia Polskiego Związku Łyżwiarskiego

W dniu 27 bm. wieczorem odbyła się w Warszawie konferencja prasowa, zwołana przez **Polski Związek Łyżwiarski,** na której wiceprezes związku kpt. Theuer informował zebranych o zamierzeniach związku na bieżący sezon zimowy.

Główną przeszkodą przy pracach związku jest brak sztucznego lodowiska. Kilkanaście dni prawdziwej zimy w roku, to oczywiście za mało, aby ustalić jakiś program działania, zwłaszcza, że nigdy nie wiadomo z góry kiedy pogoda będzie odpowiednia. Kwestia budowy w Warszawie sztucznego lodowiska jest jednak na dobrej drodze. Możliwe, że starania p. Wehringa o wybudowanie tego lodowiska zostaną już w tych dniach sfinalizowane. W Warszawie ma być wybudowane największe w Europie sztuczne lodowisko. Koncern utworzony w tym celu zebrał już odpowiednią sumę w wysokości 3 milionów złotych. Otwarta jest jeszcze narazie kwestia terenu. M. in. brany jest pod uwagę park im. Sobieskiego.

W sprawie wysłania łyżwiarzy na treningi zagranicę, związek ukończył już wszystkie przygotowania. Paszporty zostały związkowi przyznane. Wyjazd do Wiednia będzie jednak mógł dojść do skutku, jedynie w wypadku otrzymania subwencyj, gdyż związek **nie rozporządza** odpowiednimi funduszami. W razie przyznania subwencji, pojechaliby do Wiednia: rodzeństwo **Kalusowie, Grobert, Paweł i Artur Breslauer** oraz **Ziajówna. Preisówna** z powodu choroby nie pojedzie, **Kalbarczyk** i **Lisiecki,** nie czekając na wyjazd zagranicę, udają się tymczasem do Suwałk, aby korzystając z odpowiedniej pogody, potrenować na miejscowym jeziorze.

Program sezonu sportowego został już również ułożony. Dotychczas zorganizowano dwa kursy. Przewidziane są w najbliższym czasie dalsze kursy.

Inowacją tegorocznych mistrzostw Polski będzie utworzenie trzech klas A, B i C. Jazda szybka odbędzie się w Warszawie. Klasa A rozegra zawody w dniach 30 i 31 stycznia, a klasa B i C — w dniach 1 i 2 lutego. Po raz pierwszy wprowadzone zostaną oficjalnie w programie mistrzostw konkurencje **10.000** m. pań i bieg godzinny panów.

Mistrzostwa Polski w jeździe figurowej w klasie A odbędą się w Cieszynie w dniach **30 i 31 stycznia,** w klasie B 1 i 2 lutego w Bydgoszczy, w klasie C — 1 i 2 lutego w Łodzi.

Z międzynarodowych spotkań istnieje projekt rozegrania meczu Polska — Niemcy w jeździe szybkiej w dniach **1—3 stycznia** w Warszawie.

W Zakopanem na nowy rok projektowane są 6-te międzynarodowe zawody w jeździe figurowej z udziałem Niemców, Austriaków i Węgrów.

Poza tym nasi zawodnicy prawdopodobnie wezmą udział w mistrzostwach łyżwiarskich świata.

Troską związku jest także sprawa młodzieży. W tej sprawie związek nawiązał kontakt z harcerstwem oraz światowym związkiem Polaków z zagranicy.

WKS „Gryf“ przed nowym sezonem hokejowym

Świetna drużyna T. K. S. „Strzelec“ przystąpiła do W. K. S. „Gryfu“ Toruń, który dzięki fuzji będzie najsilniejszym zespołem hokejowym na Pomorzu. Wobec zbliżającego się sezonu hokejowego przygotowania hokeistów toruńskich odbywają się po cichu i bez rozgłosu. Treningami sekcji „Gryfu“ kieruje p. Dolewski. Pierwsza drużyna zapowiada się rewelacyjnie. W **bramce** zadebiutuje młody, lecz dobrze zapowiadający się **Stegliński.** W obronie ujrzymy dotychczasowego bramkarza Gryfu Trenka, który grając na tej pozycji w sezonie ubiegłym wykazał nadzwyczajne zdolności. **Jego** towarzyszem będzie stary i twardy zawodnik Dolewski. W pierwszym ataku zagrają **Głowiński, Osmański i Karaśkiewicz,** druga linia ataku obsadzona będzie przez Grendę, Zielkego i Garsteckiego. Ostatnich dwóch zawodników w każdej potrzebie z powodzeniem można przesunąć do obrony.

Kapryśna i krótkotrwała **zima** pomorska niweczy wszelkie przygotowania i uniemożliwia **ustalenie** programu. Dlatego też terminy **spotkań** nie są jeszcze ustalone, a decyzja zapadnie z chwilą otwarcia lodowiska. Niezależnie od aury Gryf pertraktuje z najpoważniejszymi **klubami hokejowymi Polski,** a między innymi z mistrzem **Polski A. Z. S.-em poznańskim,** zasilony **Toruńczykiem-olimpijczykiem Stogowskim.**

Skład osobowy sekcji przedstawia się następująco: p. **Goncarzewicz,** który uchodzi wśród hokeistów za największego znawcę tegoż sportu. Zastępcą kierownika sekcji i kapitanem drużyny został p. Karaśkiewicz, którego szlachetne zalety jako sportowca poznaliśmy w licznych spotkaniach sportowych. Trenerem sekcji wybrano p. Doleckiego, ucznia założyciela sportu hokejowego w Toruniu ś. p. Szczerbowskiego. Sekretarzem i menażerem sekcji mianowano p. Skałeckiego. O jego zdolnościach organizacyjnych i kierowniczych przekonaliśmy się w roku ubiegłym kiedy to jako kierownik sekcji bokserskiej Gryfu pokazał społeczeństwu toruńskiemu spotkania bokserskie najlepszych drużyn krajowych i zagranicznych. Nie wątpimy, że i tym razem Toruń będzie gościć najlepszych hokeistów Polski.

Na katowickiej tafli lodowej

A. Z. S. — POGOŃ 2:0.

Katowice (Pat). Dnia 27 bm. wieczorem odbył się w **Katowicach mecz hokejowy,** pomiędzy poznańskim **AZS.** a katowicką **Pogonią.**

Zwyciężyli poznańczycy w stosunku **2:0.** Obie bramki padły w ostatniej fazie gry. **AZS grał zupełnie dobrze,** zwłaszcza gdy się uwzględni, że był to jego **pierwszy mecz w sezonie.** Bramki zdobyli **Ludwiczak** i **Warmiński.** Wyróżnili się **Zieliński, Stogowski i Ludwiczak.**

Widzów mało.

A. Z. S. POZNAŃ — DĄB KATOWICE 2:0.

Drugi występ poznańskiego **A. Z. S.** na Śląsku zakończył się drugim zwycięstwem. W spotkaniu z **katowickim Dębem hokeiści poznańscy** wygrali 2:0 (1:0, 0:0, 1:0). **Poznańczycy grali o wiele lepiej,** niż w piątek. Wyróżniła się zwłaszcza świetna **obrona Ludwiczak i Kasprzak,** która likwidowała groźne wypady najlepszego gracza Dębu **Kasprzyckiego.** Obie bramki dla poznańczyków zdobył Zieliński w pierwszej i ostatniej fazie gry.

CRACOVIA — A. Z. S. POZNAŃ 1:0.

Katowice, 29. 11. (PAT) W niedzielę na sztucznym torze w Katowicach **hokeiści Cracovii** rozegrali mecz z poznańskim **A. Z. S., bijąc go 1:0** (0:0, 1:0, 0:0). Jedyną bramkę dla Cracovii zdobył **Toni.** Gra była ciekawa i emocjonująca. Wykazała ona **lekką** przewagę zwycięzców.

Piłkarze jeszcze kopią

MISTRZ POLSKI RUCH PRZEGRYWA Z A. K. S-EM Z CHORZOWA 1:2.

Katowice, 29. 11. (Pat). W Chorzowie, w meczu towarzyskim AKS. pokonał **mistrza Polski Ruch** 2:1 (0:0). **Beniaminek Ligi** wygrał słusznie. Pierwsza połowa była równorzędna bez przewagi żadnej ze stron. Po przerwie początkowo zaznaczyła się przewaga A. K. S., dla którego dwie bramki zdobywają Marszela i Piontek. Ruch rewanżuje się tylko jedną bramką, zdobytą przez Peterka. Mistrz Polski miał wprawdzie okazję do podwyższenia wyniku, ale nie umiał z niej skorzystać. Pod koniec meczu Ruch przejął inicjatywę, ale niezaradny atak zaprzepaścił szereg dogodnych sytuacyj.

WARTA BIJE HCP 2:0

Poznań 29. 11 (PAT). W meczu towarzyskim ligowa **Warta** pokonała **HCP** w stosunku 2:0 (1:0). Obie bramki dla zwycięzców zdobył Słomiak.

O MISTRZOSTWO LIGI ŚLĄSKIEJ

Katowice 29 11. (PAT). W zawodach o mistrzostwo ligi śląskiej **PKS** pokonał **Concordię** 4:3, **eks-ligowy Śląsk** przegrał **z 06 Katowice** 0:1, a **Zgoda** odniosła zwycięstwo nad **Koszarawą** 5:4.

W meczu towarzyskim **Naprzód z Lipin** wygrał z CKS z Czeladzi 8:1.

Mistrzostwo Pomorza w siatkówce

W sobotę 28 i w niedzielę 29 bm. odbyły się w Toruniu dalsze rozgrywki w siatkówkę o mistrz. Pomorza.

W sobotę w **kl. A m. KPW „Pomorzanin“** pokonał **Sokół Toruń 2:0** (15:13 15:7). W niedzielę rozegrano nast. spotkania:

W klasie A żeńskiej:

KPW „Pomorzanin“ — Sokół Toruń 2:1 (12:15) 15:7 15:9). Sokolice stawiały zacięty opór kapewiaczkom, które w tym spotkaniu grały niżej swej zwykłej formy.

W klasie A męskiej.

KPW „Pomorzanin“ — Sokół Toruń 2:0 (15:5 15:9). Drużyna KPW w dobrej formie jest najpoważniejszym kandydatem na mistrza.

WKS Gryf wygrał ze **Strzelcem 2:0** (15:12 15:11). W Gryfie uwidacznia się **wyraźny** spadek formy.

W klasie B męskiej.

KPW Pomorzanin II — Sokół II walkower, w spotkaniu towarzyskim wygrał Pomorzanin 2:1 (14:16 15:10 15:8).

KSM Mokre pokonało **Strzelec II 2:0** (16:14 15:10).

W klasie B żeńskiej.

Gryf II — Strzelec 2:0 (15:4 (15:6). **Spotkanie** towarzyskie. Po południu rozegrano również towarzyskie spotkanie w siatkówce między **KPW Pomorzanin a GKS Toruń.** — Wygrał Pomorzanin w stos. 3:1 setów.

Uroczyste zakończenie sezonu tenisowego TKLT

Denenfeldowa i Bojanowski mistrzami Torunia

W ubiegłym tygodniu w sali Książęcej Dworu Artusa odbyło się **uroczyste zakończenie sezonu tenisowego Toruńskiego Klubu Lawn. Tenisowego** połączone z rozdaniem nagród przechodnich oraz żetonów pamiątkowych. **Mistrzostwo pań i puchar przechodni** po raz pierwszy zdobyła p. **Denenfeldowa,** drugie miejsce p. **Jankiewiczówna** przed **Chrzanowską. Mistrzostwo panów i puchar przechodni** zdobył po raz drugi p. **Bojanowski** przed **Herdegenem i Stogowskim.** Finałowe spotkania dały następujące wyniki — **Bojanowski — Stogowski 6:2 5:7 6:3. Bojanowski — Herdegen 6:2 6:4. Herdegen — Stogowski 6:3 6:4.**

Pozostałe gry z powodu złej pogody **nie** dokończono.

Od naszych korespondentów

B. urzędnik Zarządu Miejskiego w Toruniu skazany za sprzeniewierzenie na 2 lata więzienia

Sąd Okręgowy w Toruniu w składzie p. wiceprezesa S. O. **Krupki,** p. sędziego **Dorsza** i p. asesora **Brzuszkiewicza,** rozpatrywał sprawę b. urzędnika Zarządu Miejskiego w Toruniu Jana Żbikowskiego, któremu akt oskarżenia zarzuca przywłaszczenie sobie kwoty 3.557,20 zł popełnione w czasie od 25 września 1933 do 4 stycznia 1936 r. na szkodę miasta oraz fałszowanie kwitów i podpisów na nich. Żbikowski, pełniąc funkcję pomocnika kancelaryjnego w Zarządzie Miejskim, a zatrudniony w kasie księgowaniem wpływów kasowych, wbrew zakazowi przyjmował bezpośrednio z pominięciem kasjera miejskiego różne wpłaty samorządowe, które sobie przywłaszczał. Następnie wystawiał płatnikom kwity (120) całkowicie wzgl. częściowo stwierdzających pobranie od nich przez kasę miejską różnych podatków i opłat, podpisując je swoim nazwiskiem i zaopatrując autentyczną pieczęcią. Z pośród wystawionych przezeń kwitów na 118 egzemplarzach, w miejscu przeznaczonym na podpis kasjera, robił znak kasjera i to nieczytelny, wręczając je petentom jako autentyczne.

Przed Sądem oskarżony zeznał, że przyznaje się do popełnienia czynów, zarzucanych mu przez akt oskarżenia, prócz zarzutu podrabiania podpisu kasjera. Wyjaśnił sądowi, kiedy i na jakich warunkach został przyjęty do Magistratu, i jakie wynagrodzenie pobierał.

W odpowiedzi na pytanie przewodniczącego — co go skłoniło do popełnienia nadużyć — oświadczył, że długi z czasów kawalerskich oraz konieczność utrzymania poza własną rodziną (żony i dziecka) chorej matki wdowy, osobno mieszkającej i bezrobotnego rodzeństwa, na co jego pobory nie wystarczały. O zakazie pobierania od stron należności (do czego był uprawniony tylko kasjer) wiedział, jednak w żadnym wypadku nie starał się umyślnie naśladować podpisu kasjera lub zrobić podobny. Dla czego na kwitach w miejscach gdzie był podpis kasjera robił dowolny znak, duże R, wytłumaczyć nie mógł.

— Co się tyczy pobierania wpłat podatkowych od stron — oświadczył oskarżony — to ja zgłaszałem się częściej sam do płatników i to po godzinach służbowych, niż ci do mnie w urzędzie. W ostatnim roku popełniania nadużyć wpadłem już w taką depresję duchową, iż zacząłem pić alkohol.

W dalszym ciągu oskarżony wyjaśnił Sądowi technikę manipulowania autentycznymi kwitami kasowymi z prawdziwym podpisem kasjera, a mianowicie wpisywał pewną kwotę na kwicie, wpłacał ją w kasie, otrzymując pieczęć i podpis kasjera, a następnie na kwicie przed wpłaconą kwotą dopisywał różne kwoty.

Wobec przyznania się oskarżonego, Sąd odstąpił od przesłuchania szeregu świadków, przesłuchując tylko kilku urzędników Zarządu Miejskiego, z którymi Żbikowski pracował względnie którym podlegał w urzędzie. Ci jednogłośnie wydali jak najlepszą opinię oskarżonemu, przedstawiając go jako najlepszego kolegę, pracowitego, sumiennego i obowiązkowego urzędnika. Dla nich wszystkich wiadomość o popełnieniu przez niego nadużyć była gromem z jasnego nieba.

Po złożeniu zeznań przez biegłego Stanisława Lendziona, mowę oskarżycielską wygłosił prokurator, nadmieniając między innymi, że za tak wielkie nadużycie zaufania z krzywdą moralną Zarządu Miejskiego, a materialną tych, co mu powierzyli pieniądze, winien oskarżony ponieść jak najsurowszą karę.

Po naradzie Sąd ogłosił wyrok, mocą którego skazano oskarżonego Żbikowskiego **na łączną karę 2 lat więzienia oraz pozbawienie praw honorowych i obywatelskich na przeciąg czterech lat.**

Oskarżał asesor **Rosochowicz,** bronił z urzędu adw. **Lewandowski.**

Nowemiasto

— Odznaczenie srebrnym krzyżem Zasługi. W dniu Święta Niepodległości odznaczony został srebrnym krzyżem Zasługi burmistrz Nowegomiasta, p. Seweryn Wachowiak. Cieszy nas to, że odznaczenie to przypadło w udziale człowiekowi, który na nie pracę swą w zupełności zasłużył, gdyż p. Wachowiak od szeregu lat znany jest na terenie Pomorza, jako świetny organizator i zasłużony działacz społeczny. Pracując przez szereg lat w Grudziądzu, zorganizował tamże Towarzystwo Osiedli Robotniczych, którego był pierwszym prezesem i które w tym czasie wybudowało kilkadziesiąt domków robotniczych, pomagając w ten sposób robotnikom do stworzenia sobie własnego kąta i zmniejszając ilość bezrobotnych przez zatrudnienie ich przy budowie tychże osiedli.

Bardzo dużo pracy i inicjatywy wykazał również odznaczony, jako założyciel Związku Rezerwistów oraz członek Grudziądzkiego Koła Związku Oficerów Rezerwy.

Pracując od dwóch lat w charakterze burmistrza Nowegomiasta, p. Wachowiak położył już niemałe zasługi, gdyż jego staraniom zawdzięcza nasze miasto swój nowy i estetyczny wygląd. Pięknie ogrodzone trawniki i kwietniki, rozszerzona i nowo wybrukowana kostką jezdnia, nowe szerokie i wygodne chodniki, kanalizacja — oto plon półtorarocznej pracy p. Wachowiaka i dowód, co znaczy inicjatywa zdolnej i przedsiębiorczej jednostki dla pobudzenia inicjatywy społeczeństwa.

Gratulując p. Wachowiakowi otrzymanego odznaczenia życzymy mu równocześnie dalszej jaknajbardziej owocnej pracy dla dobra naszego miasta. „Julski".

Walne zebranie w Zrzeszeniu Wojewódzkim Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet w Toruniu

Wczoraj, t. j. 29 bm. odbyło się walne zebranie Zrzeszenia Wojewódzkiego Z. P. O. K. w Toruniu, na które przybyła delegatka zarządu głównego w Warszawie p. dr. Barbara Brunné. Z Oddziału Z. P. O. K. przybyły jako delegatki: z Gdyni p. Maria Janicka, z Grudziądza p. Sołtysikowa i ze Świecia p. Hebkowa.

Zebranie zagaiła wiceprzewodnicząca dotychczasowego zarządu Zrzeszenia p. Aniela Kęcka, witając delegatkę zarządu głównego, delegatki oddziałów i członkinie Zrzeszenia. Na przewodniczącą zebrania wybraną została delegatka zarządu głównego p. dr. Brunné, która na asesorki powołała pp. Kuliczkowską i Głowacką, na sekretarkę p. Jaroszewiczównę. Stosownie do przyjętego przez zebranie porządku dziennego, odbyło się odczytanie protokółu i sprawozdania wszystkich referatów przy Zrzeszeniu, następnie sprawozdanie delegatek z działalności oddziałów i sprawozdanie komisji rewizyjnej. Ustępującemu zarządowi udzielono absolutorium i przez aklamację przyjęło walne zebranie listę nowego zarządu, którego skład jest następujący: przewodnicząca p. Maria Kuliczkowska, dwie wiceprzewodniczące p. Waleria Głowacka i p. Jadwiga Seibowa, członkinie zarządu pp. Grecznerówna, Cyrklerówna, Piętowa, Kowalska, Węglarzowa, Kęcka, zastępczynie pp. Górzyna, Lorenczukowa, Jaroszewiczówna, komisja rewizyjna pp. Matuszkiewiczowa, Husarska, Michałowska, zastępczyni w komisji p. Roszczykowa; sąd organizacyjny pp. Targowska, Czerniewska, Rajowa.

W wolnych wnioskach poruszone zostały zagadnienia pracy społecznej Z. P. O. K., budząc żywą i zajmującą dyskusję. W konkluzji dyskusji uchwalono wniosek do zarządu głównego, by prace społeczne Z. P. O. K. zamknąć w zakresie Wydziału Spraw Kobiecych i Wydziału Wychowania Polityczno-Obywatelskiego, pozostawiając inne dziedziny pracy społecznej innym organizacjom kobiecym. Zbyt wielka różnorodność zagadnień społecznych obejmowana przez jedną organizację, trudnia pracę, zważywszy, że tymi samymi zagadnieniami zajmuje się równocześnie wiele pokrewnych organizacyj.

Na tym program walnego zebrania Zrzeszenia Z. P. O. K. został wyczerpany i delegatka zarządu głównego Z. P. O. K. zamknęła je, wyrażając życzenie najowocniejszej pracy dla nowej przewodniczącej i zarządu.

Po krótkiej pauzie odbył się referat p. dr. Barbary Brunné, która jako lekarka przedstawiła nam w bardzo zajmujący sposób zakres pracy prowadzonej przy Wydziale Spraw Wiejskiej Sekcji Higieny.

(—) Aniela Kęcka, ref. prasowa Z. P. O. K.

Kolejarze pomorscy w szeregach Polskiego Związku Zachodniego

Z walnego zebrania obwodu kolejowego PZZ

W sali Dyrekcji Kolejowej odbył się w dniu 29 bm. **zjazd delegatów obwodu kolejowego Polskiego Związku Zachodniego.** W zjeździe brało udział około **60 delegatów z całego Pomorza.**

Zebranie zagaił prezes obwodu p. **Tymieniecki,** wznosząc na zakończenie swego przemówienia okrzyk na cześć P. Prezydenta Rzplitej prof. Ignacego Mościckiego i Marszałka Śmigłego Rydza, który zebrani jednogłośnie powtórzyli po czym orkiestra odegrała hymn narodowy i „Pierwszą Brygadę"

Przewodnictwo zjazdu objął p. **Jabłoński,** udzielając następnie głosu **dr. Jeżowi,** który mówił o **sytuacji Polaków w Gdańsku.** Referat o **programie pracy PZZ na Pomorzu** wygłosił kierownik Okręgu p. mgr. Wojnowski.

Sprawozdania zarządu, do których z kolei przystąpiono wykazały **duży dorobek pracy organizacyjnej PZZ.** Liczba kół i członków tej organizacji znacznie się powiększyła. Zarząd wybrano przez aklamację w składzie dotychczasowym z prezesem p. **Tymienieckim** na czele.

Na zakończenie uchwalono wysłać depesze hołdownicze do P. Prezydenta Rzplitej, Marszałka Śmigłego Rydza, p. premiera Sławoj-Składkowskiego, p. ministra Ulrycha oraz ks. biskupa dr. Okoniewskiego.

Zuchwały napad bandyty na proboszcza w Swarzędzu

W piątek wieczorem dokonano **napadu rabunkowego na osobę ks. prob. Koźlika w Swarzędzu pod Poznaniem.** Nieznany osobnik dał do ks. Koźlika **strzał,** który przedziurawił mu rewerendę. Następnie napastnik chciał strzelać dalej, lecz **zaciął mu się rewolwer.** Na wszczęty przez napadniętego alarm przybiegł z pomocą ks. wikariusz Rhode. Zawiadomiona o napadzie policja wszczęła **natychmiastowy pościg za bandytą,** który w międzyczasie zbiegł. Po kilku godzinach **ujęto go na dworcu w Poznaniu.** Bandyta uczernił sobie **twarz sadzami,** aby nie być poznanym.

Umieścili zdrowego brata w zakładzie dla obłąkanych

W sobotę w południe Sąd Okręgowy w Poznaniu ogłosił **wyrok w głośniej aferze rodziny Packów, oskarżonych o umieszczenie zdrowego brata swego w zakładzie dla obłąkanych celem otrzymania dla siebie większej części spadku.**

Pelagia Filitzowa i Stanisław Pack swego brata Jana Packa umieścili w zakładzie dla obłąkanych w Owinskach pod Poznaniem, mimo, że był i jest on zupełnie zdrów. Okazało się, że lekarzowi **przedstawili do badania innego chorego osobnika,** jako Packa. Dzięki otrzymaniu zaświadczenia od lekarza umieścili następnie Jana Packa w zakładzie. Sąd skazał Filitzową na 3 lata więzienia, a Stanisława Packa na 2 lata i 6 mies. więzienia.

Zjazd pomorskich lekarzy powiatowych

W dniach 27 i 28 bm. obradował w auli gmachu Województwa w Toruniu **doroczny zjazd lekarzy powiatowych z Pomorza.** Na zjeździe obecny był m. in. przedstawiciel departamentu zdrowia p. dr. Przesmycki. Wygłoszono szereg referatów, obrazujących stan zdrowotności na Pomorzu i poruszających m. in. problem opieki nad matką, dzieckiem, zagadnienie chorób zakaźnych, artyk. żywn. itd.

Kaszubi przodują Pomorzu w ofiarności społecznej

Pod względem ofiarności na Fundusz Obrony Narodowej wysunął się powiat kartuski, obejmujący t. zw. „Szwajcarię Kaszubską". Okazuje się bowiem, że powiat ten zajął **przodujące miejsce wśród wszystkich powiatów Pomorza.** Jest to dowód głębokiego patriotyzmu mieszkańców tej części Kaszub. Zebrana ostatnio kwota na F. O. N. wynosi 9.189 zł. Poważna ta suma została zebrana w Kartuzach i powiecie.

Nowa linia autobusowa w Szwajcarii Kaszubskiej

Na pięknym szlaku „Szwajcarii Kaszubskiej" pomiędzy Kartuzami a Wejherowem przez Łebno uruchomiona została w bieżącym tygodniu **nowa linia autobusowa,** która mieszkańcom wybrzeża umożliwi korzystanie na wzgórzach „Szwajcarii" ze sportów narciarskich.

Pierwszy śnieg nad Bałtykiem

Po raz pierwszy w bieżącym roku **notujemy opad śnieżny nad brzegami Bałtyku.** Śnieg cienką warstwą pokrył **półwysep helski,** nastąpił też znaczny spadek temperatury na Helu, który wyraża się obecnie w 5 stopniach poniżej zera. Morze wykazuje temperaturę jeszcze ciepłą, bo 1,5 stopnia wyżej zera.

Lidzbark

— Praca dla bezrobotnych. Miasto nasze zimą ma całe szeregi bezrobotnych. W b. r. wskutek sprowadzania się zwalnianych z okolicznych majątków rolnych robotników, jeszcze bardziej odczuło plagę bezrobocia. Chcąc jednakowoż ulżyć ich doli Zarząd Miejski uruchomił prace przy niwelowaniu ulicy Piaski, która ma łączyć szosę lubawską z działdowską. Tereny przylegające do tej ulicy przeznaczone będą jako parcele budowlane, na które ze względu na śliczne położenie, nie zabraknie amatorów. Przy robotach tych znalazło zatrudnienie około 80 bezrobotnych obarczonych licznemi rodzinami. Dodać do tego trzeba 20 ludzi zatrudnionych w lasach miejskich, widzimy więc że około 100 bezrobotnych tygodniowo znajduje zatrudnienie przy robotach miejskich. Sprawa bezrobocia szczególnie leży na sercu burmistrza miasta p. Sylwestra Parzyboka, który niezmordowanie z samozaparciem poświęca się tej sprawie.

Podgórz

Komitet wykonawczy niesienia pomocy zimowej i członkowie poszczególnych organizacyj przy pracy

W ub. środę o godz. 19 w sali Rady Miejskiej pod przewodnictwem prezesa Komitetu ks. proboszcza **Domachowskiego** odbyło się zebranie Komitetu Pomocy Zimowej na którem byli obecni wszyscy członkowie Komitetu i poszczególnych sekcji.

P. Nowak Józef odczytał komunikaty Komitetu Powiatowego o normach dobrowolnego opodatkowania się na rzecz bezrobocia. P. burm. **Stamirowski** przedstawił zebranym prowizorium budżetowe. Po obszernej dyskusji w której zabierali głos ks. proboszcz **Domachowski,** pp. burmistrz **Stamirowski, Kowalski Wł., Wiśniewski Jan, wiceburm. Szulc Ed., por. Bzdręga, mjr. Janowski, Roguszka, Chodkiewicz, Kobędza** i in. uchwalono budżet w dochodach i rozchodach **na 20 tysięcy 140 złotych na 5 miesięczny okres zimowy dla bezrobotnych, biednych dzieci i młodzieży.**

Przewodniczący komitetu wykonawczego niesienia pomocy biednej młodzieży i dzieciom p. **Kowalski Wł.** w szczegółowem i bardzo obszernym sprawozdaniu przedstawił zebranym budżet na okres zimowy dla biednej młodzieży i dzieci.

Jak ze sprawozdania wynika potrzebujący otrzymają odzież i ciepłe śniadania i obiady; zaznaczyć wypada że komitet z p. Kowalskim na czele pracuje gorliwie i stara się zapewnić biednym dzieciom i młodzieży pomoc zimową. Na ten cel złożył pułk artylerii lekkiej dużą ofiarę w naturaliach. Za tak hojną ofiarę składa Komitet najserdeczniejsze podziękowanie. W obecnym tygodniu Komitet wysyła deklarację do Obywateli celem dobrowolnego opodatkowania się na rzecz bezrobotnych i wierzy że podgórskie obywatelstwo nie odmówi **słusznych ofiar na tak ważny cel.**

KALENDARZYK
Niedziela, 29. 11.: Saturnina
Poniedziałek, 30. 11.: Andrzeja
Wtorek, 1. 12.: Eligiusza

PRZEWIDYWANY PRZEBIEG POGODY
Przeważnie pochmurno z opadami, głównie na północy i zachodzie. Nieco cieplej. Najpierw słabe, po tym silniejsze wiatry południowo - zachodnie i zachodnie.

Na bruku bydgoskim

— **Nieszczęśliwy wypadek chłopca podczas zabawy.** Wozem pogotowia ratunkowego przewieziono onegdaj do lecznicy 9-letniego Henryka Szmeltera który odniósł poważne obrażenia spadając z dachu jednopiętrowej budowli na ziemię.

— **Pijacka awantura.** Do lecznicy miejskiej przewieziono niejakiego Bernarda K. zam. przy ul. Średniej który pobity został na ulicy w toku awantury pijackiej.

— **Aresztowanie sprawców włamania do bóżnicy.** Jak o tym donieśliśmy w swoim czasie do bóżnicy żydowskiej w Bydgoszczy dokonano włamania. Onegdaj policja zdołała ująć sprawców w osobach Leona i Bronisława Lisowskich (Strzelecka 69) i Ludwika Kaczmarka (Brzozowa 47). Złodziejom odebrano łup w postaci szeregu naczyń srebrnych wagi około 3 kg.

Zebrania — Odczyty

— **Powstańcy i Wojacy O. K. VIII.** W dn. 30 listopada odbędzie się nadzwyczajne walne zebranie delegatów placówek Powstańców i Wojaków o godz. 19 w sali Związku Rezerwistów przy ul. Jagiellońskiej 10.

— **Związek Księgowych i Rzeczoznawców Księgowości** obwodu nadnoteckiego z siedzibą w Bydgoszczy zawiadamia, iż zebranie plenarne odbędzie się w poniedziałek, dn. 30 listopada br. o godz. 20 w Pracowni Gimn. Kupieckiego. Referat wygłosi p. mgr. Witek na temat „Bilans i odpisy amortyzacyjne". Poza tym inne ważne komunikaty i sprawy bieżące.

Wspaniały nowoczesny gmach poczty poświęcony w Bydgoszczy

Wczoraj odbyła się uroczystość poświęcenia nowoczesnego, wspaniałego gmachu poczty w Bydgoszczy.

Obszerne sprawozdanie opatrzone ilustracjami podamy w jutrzejszym numerze.

Redakcja.

Wielkie zebranie emerytów w Bydgoszczy

Okręgowy Związek Emerytów i Emerytek państwowych, Wdów i Sierót na Poznańskie i Pomorze, zwołuje **na dzień 2 grudnia 1936 r.** o godz. 17 do Bydgoszczy sala pod Lwem ul. Marsz. Focha 7, **wielkie zebranie emerytów,** na które zaprasza wszystkich emerytów cywilnych, wojskowych, kolejowych, wdowy i sieroty.

Pomiędzy innymi, wygłosi ważny referat prezes Okręgu p. **Gizella.**

Otwarcie kursu obrony przeciwgazowej dla kobiet

W piątek, dnia 27 bm. odbyło się w schronie przeciwgazowym otwarcie kursu obrony przeciwlotniczo-gazowej dla kobiet członkin Koła Kobiecego L. O. P. P. nr. 1 w Bydgoszczy.

Kurs otworzyła przewodnicząca Koła Kobiecego L. O. P. P. nr. 1 p. **Lorenzowa,** podkreślając ważność szkolenia się w obronie przeciw-lotniczej i przeciwgazowej kobiet.

Zajęcia na kursie odbywać się będą w poniedziałki i piątki każdego tygodnia w godzinach od 17—19.

Następne zajęcie na kursie w poniedziałek 30 bm. o godz. 17 w schronie przeciwgazowym przy ul. Konarskiego 5a.

Nowa siedziba Wyższej Szkoły Dziennikarskiej w Warszawie

Zdjęcie nasze przedstawia nowy gmach Wyższej Szkoły Dziennikarskiej, którego uroczyste poświęcenie odbyło się wczoraj

Dzień w Bydgoszczy

Poniedziałek, dnia 30 listopada

Migawki

Bez serca

Była **ładna i zgrabna.** Kibić miała wysmukłą i kształtną. Delikatną, **jak puch, bladość lic** ozdabiały dwa wiecznie **żarzące się węgle** czarnych, **dumnych oczu,** obramowanych długiemi rzęsami i **łukami** wyrazistych **brwi** oraz **korale** regularnie ciosanych, małych **usteczek.**

Kochał ją. Ubóstwiał. Miał się z nią żenić.

Ona przyjmowała jego hołdy, bomboniery i kwiaty, bo był dobrze sytuowany, miał **samochód,** no i dobre **anielskie** wprost **serce.**

Dziś był u niej. Byli sami w mieszkaniu. Czekał na odpowiednią chwilę, na stosowny nastrój, by wszystko wyznać, zwalić gniotący od dawna ciężar, a potem już prędko, prędko bez długiego namyślania **stanąć u ołtarza.**

Wtem rozległ się **dzwonek.** Poszła otworzyć. Przez szparę rozchylonych drzwi zobaczył złamanego, o lnianych włosach **staruszka,** który **głosem modlitewnym** coś szeptał...

— **Precz!** rozległ się cienki ale opryskliwy głos, towarzyszący gwałtownemu **trzaskowi zamykanych drzwi.** Wróciła **dumna i zagniewana.**

Precz! dźwięczało mu w uszach. **Precz!! Serce biło** mu gwałtownie, a **mózg kłuły tysiące szpilek** najbardziej przykrych i bolesnych myśli.

— Jak tak można! Jak można tak postąpić! Bez serca! To tak na pewno nie tylko wobec żebraka.

Precz! Precz!

Siedział chwilę, ale jakiś ból nim szargał **coś go gnało — precz!**

Wstał, pożegnał się grzecznie i **poszedł** na zawsze.

Gnało go straszne, bezlitosne słowo
— Precz!

(ro)

Komitety domowe obrony przeciwgazowej

Praca komitetów domowych obrony przeciwlotniczo-gazowej podczas przyszłej wojny będzie obejmowała trzy okresy: **pogotowia przeciwlotniczego, alarmu lotniczego i po alarmie lotniczym.**

W kilku słowach omówimy prace w okresie **pogotowia lotniczego.** Przede wszystkim komendant oplg. domu musi sprawdzić czy strychy uporządkowano z rupieci i materiałów łatwopalnych, czy są zaopatrzone w piasek i wodę, czy przyrządy alarmowe są umieszczone na podwórzu, czy światła są odpowiednio zasłonięte, czy mieszkańcy zaopatrzyli się w zapas wody do picia i żywność przynajmniej na 48 godzin, czy w każdym mieszkaniu znajduje się pomieszczenie uszczelnione. Poza tym uruchamia służby, zwłaszcza rejestracyjną, przeciwpożarową i porządkową. Ta ostatnia pilnuje, aby nie gromadzono się pod bramą, broni mieszkańców przed kradzieżami, a szczególnie w czasie alarmu lotniczego.

Istnienie komitetów domowych ma duże wartości dla ogólnej obrony przeciwlotniczo - gazowej. Wydatnie zmniejszają niebezpieczeństwo przez przygotowanie obrony, szybkie udzielanie pomocy, odciążając obronę przeciwlotniczą miasta, a w wielu wypadkach natychmiast neutralizując niebezpieczeństwo, które mogłoby być duże, gdyby trzeba było dłuższy czas czekać na pomoc (np. w wypadkach pożaru).

DYŻUR APTEK.

— **Dyżur nocny aptek** do dn. 6 grudnia rb. włącznie pełnią: Apteka Centralna, ul. Gdańska 27, tel. 39-94 i Apteka pod Lwem, ul. Grunwaldzka 37, tel. 31-91.

Scena i kulisy

Z TEATRU MIEJSKIEGO.

Dziś w poniedziałek „Fantazy" J. Słowackiego.

We wtorek i dni następnych „Katia tancerka", operetka J. Gilberta.

Święty Mikołaj w teatrze. W piątek i sobotę, dn. 4 i 5 bm. o godz. 16 odbędzie się tradycyjny obchód **św. Mikołaja** dla naszych milusińskich. Dana będzie przepiękna baśń sceniczna T. Konczyńskiego **„Królewna lilijka"** z udziałem całego zespołu, w reżyserii K. Koreckiego. Ze względu na liczne zgłoszenia uprasza się o wcześniejsze nabywanie biletów w kasie teatru po cenach **od 10 gr. do 1,15 zł.** Upominki, które rozdawane będą w antrakcie, składać należy w kancelarii teatru wraz z dokładnym podaniem miejsc, oraz daty przedstawienia codziennie od godz. 10—14 i od 18—21.

„Trafika pani generałowej" ukaże się po cenach zniżonych w niedzielę, dnia 6 grudnia o godz. 16.

Koncerty

II. KONCERT KAMERALNY BYDGOSKIEGO KONSERWATORIUM MUZYCZNEGO

Dnia **7 grudnia** br. odbędzie się **w wielkiej sali Kasyna Cywilnego** (ul. Gdańska) **II Koncert kameralny** urządzony przez dyrekcję **Bydgoskiego Konserwatorium Muzycznego.** Udział biorą **Julia Weynerowska** (fortepian) **Wiktor Winterfeld** (skrzypce), **Alfred Diesner** (altówka) **Karol Struesee** (cello), **Edward Schoett** (bas) oraz **Felicja Święcicka** (śpiew). W programie trio fortepianowe Haydna, słynny Kwintet Schuberta (Forellenquintet), w **Bydgoszczy od 16 lat nie grany,** oraz pieśni polskie Chopina, Moniuszki, Niewiadomskiego i inne. Czysty dochód przeznacza się na pomoc zimową.

KINA:

ADRIA: „Eskapada Weroniki" **i ciekawe** dodatki.

APOLLO: „Grzesznik mimowoli" i **„Klub** kawalerów".

BAŁTYK: „Demon złota" i „Dziewczę z obłoków".

KRISTAL: „Kapitan Blood" i **obfity nad**program.

MARYSIEŃKA: „Pan z milionami".

REWIA: „Mleczna droga" i „Shanghaj".

Pierwsze pozycje zajęte

Bydgoszcz na froncie walki z bezrobociem

Pierwsze jaskółki powszechnej mobilizacji obywatelskiej — Wielki Tydzień pomocy bezrobotnym rozpoczęty — Gorące serca Bydgoszczan zwalczą mróz i srogość zimy

— Gorące serca zwalczą mróz!

— Jesteś syty — pamiętaj o głodnym!

— 10.000 rąk woła: Pracy! 40.000 ludzi woła: Chleba!

— Obywatele! na front walki z bezrobociem!

Takie to i inne bojowe hasła zagrzewają od dwóch dni bydgoszczan, którzy zajęli **brawurowo pierwsze pozycje na froncie bezpardonowej walki z bezrobociem.**

W niedzielę — poprzedzony sumiennymi przygotowaniami, oraz iście strategicznymi obliczeniami Obywatelskiego Komitetu — **rozpoczął się w Bydgoszczy wielki tydzień pomocy zimowej na rzecz bezrobotnych.**

Zwycięskie walki Bydgoszczy z widmem nędzy mas, głodu, bezrobocia i rozpaczy — **mają już swoją chlubną tradycję.** Co roku, gdy ostatnie liście spadną z drzew, gdy pierwszy śnieg ziemię zaprószy, gdy srogi, bezlitosny mróz przyśle swoje forpoczty, gdy nadbrdziański posterunek alarmowy zamelduje pojawienie się pierwszych elementów ukrytego jeszcze wroga — **bydgoszczanie ławą ruszają na z góry wytyczone stanowiska.** Mobilizacja odbywa się sprawnie i cicho. **Obywatel, obok obywatela** — ramię w ramię po żołniersku — zajmuje pierwsze szańce, **z niezłomnym postanowieniem wytrwania na wysuniętej daleko przed miasto placówce do zwycięskiego końca walki.**

I zawsze cofa się przed **zorganizowaną obronną Bydgoszczą** zajadły nieprzyjaciel, którego wściekłe ataki rozbić się muszą o mężne ramię **świadomych niebezpieczeństwa obrońców.**

Zapewne i w tym roku, groźny wróg opuści z wiosną, zdziesiątkowany, obleganą Bydgoszcz, bo obrońcy miasta zajęli już pierwszą linię okopów...

Bydgoszcz karnie stanęła na froncie walki z bezrobociem!

* * *

W przededniu rozpoczęcia tygodnia walki z bezrobociem — **Miejski Komitet Obywatelski** wydał odezwę poniższej treści do mieszkańców Bydgoszczy:

OBYWATELE MIASTA BYDGOSZCZY!

Wzywamy Was wszystkich do udziału w rozpoczętej akcji pomocy zimowej dla bezrobotnych.

Mróz ścisnął już w swoich bezlitosnych kleszczach świat. W izbach 10.000 rodzin bydgoskich, dotkniętych klęską bezrobocia, zimno. Brak tam żywności. Dochodzi z nich przejmujący głos: **„Pomóżcie nam w imię Chrystusa, w imię nakazanej przez Niego miłości bliźniego! Podajcie nam dłoń bratnią, nie dajcie zginąć z głodu i chłodu nam i naszym dzieciom! Nie spychajcie nas na drogę, z której może już nie być nawrotu! Dziatwa nasza przymiera. Nie ma dostatecznego pożywienia. Nie ma odzieży, obuwia, książki. Tulą się biedactwa z płaczem i goryczą w niewinnych sercach do łona matki, którą przejmuje rozpacz, że nie może ich nakarmić i ogrzać".**

Nie bądźcie głusi na to wołanie!

W obywatelskim poczuciu obowiązku pomocy dla tragicznie doświadczonych przez los współbraci dajcie część swego dochodu i mienia na pomoc dla nich. Dajcie nie grosz odczepny. **Spłaćcie rzetelnie dług chrześcijańskiej miłości bliźniego!**

Wasz czyn miłosierdzia powinien trwać nietylko przez krótki czas w zmożonej akcji zbiórkowej (od 29 listopada do 12 grudnia), lecz tak długo, aż pierwsze promienie wiosenne zbudzą w sercach nieszczęśliwych braci naszych nadzieję lepszego jutra.

Czekamy od was szczerej, z serca płynącej ofiarności! I wierzymy, że spełnicie sumiennie swój obowiązek!

Za Komitet Obywatelski do Walki Z Bezrobociem w Bydgoszczy
Prezes Komitetu:
(—) Barciszewski
Prezydent miasta.

* * *

Walka trwa!
I trwać będzie... do ostatecznego **zwycięstwa!...**

Ze sportu

MISTRZOSTWA PODOKRĘGU BYDGOSKIEGO W GRACH SPORTOWYCH.

Rozegrana w Bydgoszczy **pierwsza runda spotkań w piłce siatkowej o zimowe mistrzostwa Podokręgu** przyniosła następujące wyniki:

W. K. S. C. W. T. Lot — K. S. M. Okręg 2:0 (15:4—15:6).

W. K. S. C. W. T. Lot — K. P. W. 2:0 (16:14—15:10).

W. K. S. C. W. T. Lot — K. S. Leo 2:0 (15:4—15:7).

K. S. M. Okręg — K. S. Leo 2:1 (15:9—1:15—16:14).

K. P. W. — K. S. M. Okręg 2:0 (15:6—15:7).

Po pierwszej kolejce **prowadzi W. K. S. C. W. T. Lot. przed K. S. K. P. W. Bydgoszcz.**

W siatkówce pań jedyne spotkanie K. S. K. P. W. — K. S. Ciszewski zakończyło się **wynikiem 2:0 (15:4—15:4).**

Walne zgromadzenie Pom. O. Z. L. A.

Walne Zgromadzenie Pom. O. Z. L. A. odbędzie się w niedzielę, dnia 13 grudnia o godz. 10 (10,30 w drugim terminie) w Resursie Kupieckiej w Bydgoszczy.

Bilans walk Zbyszka Cyganiewicza

Bruksela (Pat). **W Antwerpii Zbyszko Cyganiewicz** rozegrał mecz z **Amerykaninem Zikossem,** zwyciężając zdecydowanie. Jest to **25-ta walka Cyganiewicza stoczona w Belgii.** Z tych walk **Cyganiewicz 21 razy** wygrał przez k. o., dwa razy przez poddanie się przeciwnika, a dwa razy walki nie rozstrzygnął.

W ciągu swego pobytu w Europie **Cyganiewicz stoczył 90 walk,** z których ani jednej nie przegrał.

Spadek zadłużenia zagranicznego

Parlamentarna komisja kontroli długów Państwa odbyła w tych dniach pod przewodnictwem sen. Everta kolejne swe posiedzenie, w którym wzięli udział wiceminister skarbu dr. Grodyński i dyr. urzędu długów Państwa dr. Jakubowski oraz wyżsi urzędnicy Ministerstwa Skarbu

Komisja wyłoniła trzy podkomisje w celu przeprowadzenia kontroli poszczególnych działów. Do podkomisji długów wewnętrznych weszli sen. Śliwiński oraz pos. Gauza i pos. dr. Zakrocki. W podkomisji długów zagranicznych wzięli udział senator plk. Jagrym Maleszewski i pos. Zaklika, a w podkomisji gwarancji Skarbu Państwa — sen. Evert i sen. Bisping.

Po przeprowadzonej kontroli komisja stwierdziła, że zadłużenie Skarbu Państwa na 1 października rb. wynosi 4.661.925.368,14 zł, z czego na długi wewnętrzne przypada — 1.740.898.450,86 zł, zaś na długi zagraniczne 2.921.026.917,28 złotych. Natomiast wykorzystanie gwarancyj finansowych, udzielonych przez Skarb Państwa wyraziło się w sumie 1.733.881.351,61 zł.

W porównaniu z zadłużeniem, ogłoszonym na 1 kwietnia rb. suma ogólna długów wewnętrznych zwiększyła się o 35.699.410.86 zł, na co wpłynęła emisja 4% państwowej renty złotej S. I. Natomiast zadłużenie z tytułu długów zagranicznych wykazuje poważne zmniejszenie w kwocie — 387.919.597,72 zł. Na wynik ten wpłynęła przede wszystkim dewaluacja walut zagranicznych, w których były zaciągnięte zobowiązania Skarbu Państwa, co wyniosło z górą 365 milionów złotych, oraz normalne spłaty amortyzacyjne na sumę 22 milionów zł.

Analiza wykorzystanych gwarancyj wykazuje, że stan ich w stosunku do 1 kwietnia rb. wzrósł o 73 miliony zł.

O popieranie akcji budowlanej

Bank Gospodarstwa Krajowego zwrócił się do Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie z zapytaniem, jakie czynniki uważać należy za przyczynę ożywienia ruchu budowlanego w Polsce w roku 1936, które z nich są najważniejsze i jakimi środkami, będącymi w dyspozycji państwa, należałoby wpłynąć na utrzymanie dodatniego tempa ruchu budowlanego również w ciągu roku 1937.

W obszernej odpowiedzi, udzielonej Bankowi, Izba wyraziła pogląd, iż na pobudzenie ruchu budowlanego w Polsce w r. 1937 wpłynął zwiększony dopływ kapitału prywatnego który to kapitał zwracał się w kierunku tych właśnie lokat, zachęcony niskim kosztem budowy i dość wysoką rentownością budowli mieszkaniowych oraz związanymi z budownictwem mieszkaniowym ulgami podatkowymi.

Co się tyczy przewidywań na rok przyszły, to można oczekiwać wzrostu kosztu budowy, który już pod koniec sezonu budowlanego 1936 r. zdradzał tendencje zwyżkowe pod wpływem rosnących cen zarówno robocizny jak i materiałów budowlanych. Równocześnie liczyć się można z tendencją zniżkową w zakresie rentowności budowli mieszkaniowych, a to pod wpływem wzrastających ilości mieszkań w ośrodkach miejskich.

Wymienione czynniki spowodować mogą osłabienie pobudek, które ostatnio wywoływały wzrost ruchu budowlanego. Dlatego też za szczególnie ważne uznać należy dalsze stosowanie ulg podatkowych dla nowowznoszonych budowli mieszkalnych z równoczesnym rozważeniem możliwości rozszerzenia ich na innego rodzaju inwestycje budowlane.

Czynniki przyciągające kapitały prywatne do ruchu budowlanego winny być tym bardziej chronione, że działalność inwestycyjno-budowlana ciał publicznych osłabła ostatnio bardzo znacznie.

Prace nad przekształceniem PZPZ
w spółdzielczą centralę rolniczo-handlową

W Ministerstwie Rolnictwa i Reform Rolnych odbyła się w tych dniach pod przewodnictwem dyrektora departamentu ekonomicznego, p Czesława Bobrowskiego, konferencja dotycząca przekształcenia Państwowych Zakładów Przemysłowo-Zbożowych na spółdzielczą centralę rolniczo-handlową dla województw centralnych i wschodnich. W konferencji wzięli udział dyr. Bobrowski i nacz. Jabłonowski, ze strony Ministerstwa, prezes Królikowski ze strony PZPZ. oraz naczelny dyrektor Kierzkowski i dyr. Nowakowski ze Związku Spółdzielni Rolniczych i Zarobkowo-Gospodarczych.

Na konferencji omawiano odpowiedni projekt prezesa Królikowskiego i w rezultacie ustalono, że Związek Spółdzielni Rolniczych i Zarobkowo-Gospodarczych opracuje zasady nowej formy organizacyjnej Państwowych Zakładów Przemysłowo-Zbożowych, uwzględniając dorobek spółdzielni rolniczo-handlowych i ich central.

Prace te mają zakończyć się w takim terminie, by przeobrażona w ten sposób nowa instytucja mogła zacząć pracować od roku gospodarczego 1937-38.

Koszty oświetleniowe

W kosztach oświetlenia elektrycznego żarówka wynosi 8—10 proc., pozostałe zaś 92 do 90 proc. jest opłatą za prąd. Ażeby wydatek na prąd najekonomiczniej wyzyskać, należy stosować takie żarówki, które najdoskonalej przeistaczają energię elektryczną na światło.

Sprawdzian dobroci żarówki jest w chwili obecnej dla wszystkich dostępny i łatwy dla orientacji, bo przy kupnie należy jedynie zwrócić uwagę, czy żarówka posiada stempel fabryczny jej wydajności świetlnej w Dlm i rzeczywistego poboru mocy prądu w watach.

Osramówki D wyrobu polskiego posiadają wycechowane na trzonku żarówki a gwarantowane przez fabrykę właściwości wyżej wspomniane wskutek czego wysoki i nieprześcigniony ich gatunek każdy może sam bezpośrednio stwierdzić i przekonać się, że istotnie żarówki te dają więcej światła, bez powiększenia kosztów prądu.

Programy radiowe

Poniedziałek, 30 listopada

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 6.33 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (płyty). 7.15 Dziennik poranny. 7.25 Programy lokalne. 8.00 Audycja dla szkół. 8.10—11.30 Przerwa. 11.30 Audycja dla szkół (z Poznania): a) „Wycieczka do Biskupina" — pogadanka — wygłosi Zofia Kleindienst. 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Programy lokalne. 12.40 „O zdrowie wsi" — pogadanka — wygł. dr. Marcin Kacprzak. 15.00 Wiadomości gospodarcze. 15.15—16.15 Programy lokalne. 16.15 „Staropolskie nazwy miesięcy" — odczyt wygł. Alfons Szyperski (z Poznania). 16.30 Arie i pieśni w wykonaniu Stani Zawadzkiej (sopran). Przy fort. Wład. Raczkowski (z Poznania). 17.00 „Powstanie listopadowe", wygł. Artur Śliwiński. 17.15 Koncert kameralny (z Wilna). „Z zapomnianych arcydzieł dawnych mistrzów". Wykonawcy: Jerzy Szpinalski (I skrzypce), W. Ledóchowska (II skrzypce), A. Distel (wiolonczela), T. Szeligowski (fortepian). Słowo wstępne wygłosi T. Szeligowski. 1) Dietrich Buxtehude: Sonata na skrzypcę, wiolonczelę i fortepian. 2) Krzysztof Gluck: Sonata na dwoje skrzypiec i wiolonczelę. 17.50 „Skrzydlaci śpiewacy Pomorza" — pogadanka — wygł. Kazimierz Kulwieć (z Torunia). 18.00 „Zapora wodna w Porąbce" — pogadanka aktualna, wygł. inż. Skrzyński (z Krakowa). 18.10 Wiadomości sportowe. 18.20 Programy lokalne. 18.50 „Kącik dla młodzieży wiejskiej" — inż. Zygmunt Kobyliński (Łódź nad. aud. lok.). 19.00 Audycja strzelecka: „Strzelecki wieczór listopadowy" — w oprac. Józefa Bośniaka. 19.30 Koncert w wykonaniu Małej Orkiestry P. R. pod dyr. Zdzisława Górzyńskiego z udziałem Oli Obarskiej i Jerzego Lawiny (duety). 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 „Andrzejki" — audycja literacko - muzyczna w oprac. Czesława Miłosza, śpiewa chór pod kier. Grzegorza Szyrmy (z Wilna). 21.30 Piosenki w wyk. chóru Wiehlera, oraz Jan Żyński i Władysław Szpilman (2 fortepiany). 2.00 Koncert w wyk. Ork. Symf. P. R. pod dyr. Grzegorza Fitelgerga. 23.00—23.30 Programy lokalne dla Warszawy i Lwowa.

ROZGŁOŚNIA POMORSKA

7.25 Parę informacyj. 7.30—8.00 Muzyka (płyty z Warszawy). 12.03—12.40 Muzyka lekka (płyty). 13.00—14.00 „Wszystkiego po trochu" (płyty). 15.15 Koncert reklamowy. 15.36 Pogadanka społeczna. 15.40 Utwory skrzypcowe w wyk. Józefa Szigettiego (płyty). 16.00—16.15 „Na przedmieściach Torunia: Z osiedli bezrobotnych" — reportaż wygł. red. Mieczysław Bagiński. 18.20 Pogadanka aktualna. 18.30 Verdi: Fantazja na tematy z op. „Aida" (ork. symf). (płyty). 18.40 Pogadanka „Wszyscy na Pomoc Zimową Bezrobotnym". 18.45—18.50 Program na jutro.

Wymiana towarów pomiędzy Polską a ZSRR

Według przybliżonych danych Głównego Urzędu Statystycznego, wymiana towarowa pomiędzy Polską a ZSRR w okresie 10-ciu miesięcy rb. była niekorzystna dla Polski. W okresie tym nadwyżka importu sowieckiego nad eksportem z Polski wyniosła w wartości około 3,3 milionów zł. Ogółem wartość importu towarów z ZSRR wyraziła się kwotą 1 i pół miliona zł., a wartość eksportu z Polski — 8.2 milionów złotych. Saldo wymiany towarowej polsko-sowieckiej za rok 1935 było również niekorzystne dla Polski, wynosząc około 4 milionów zł.

W przywozie do Polski główną pozycję stanowiły: futra, tytoń, skóry surowe, farby, metale nieszlachetne i wyroby z nich oraz wytwory pochodzenia mineralnego. — Na wywóz nasz do Sowietów składały się głównie wyroby przemysłu metalurgicznego, jak żelazo handlowe i rury.

TORUŃ

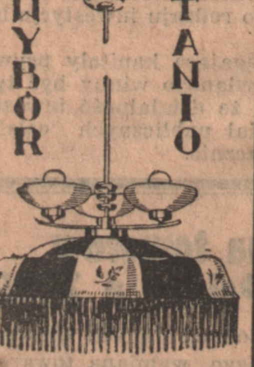
SPRZEDAŻ

OKULARY

najkorzystniej
u M. GRODZKIEGO, Toruń
Chełmińska 5
telefon 2585 6654Ck
Asygnaty Kredyt Kupiecki.

Wszyscy wiedzą, że
MEBLE
wszelkiego rodzaju najtaniej
kupujesz w firmie
B. Włudarczak
Toruń, Prosta 5. 3862 C

WYBÓR TANIO

G. HEYER
SZEROKA 6
tel. 1517 7981Ck

Nie darmo - a tanio
oddaje firma
Jan Kapczyński
Hurtownia Artykułów Drogeryjnych
Toruń, Szeroka 35
wyroby
Colgate-Palmolive

krem do golenia	0.90
mydło do golenia	0.80
mydło toaletowe	0.48
szampon na włosy	0.25
pasta do zębów	0.60

8441

Zegary
zegarki, platery oraz ślubne obrączki w wielkim wyborze i na dogodnych warunkach poleca
Kazimierz Bib'k
mistrz zegarmistrzowski, Toruń, Stary Rynek 39, róg Szerokiej, tel. 1292. (8445Ck

---

Kowalewo
Sprzedaż przymusowa nieruchomości, składającej się **z dwóch domków mieszkalnych, podwórza i ogrodu,** ogólnej powierzchni 408 m² odbędzie się w Sądzie Grodzkim w Kowalewie w dniu 3 grudnia r. b. o godz. 10. Cena wywołania zł 4.232. Bliższych informacji udziela Komunalna Kasa Oszczędności miasta Torunia w Ratuszu. 8521C

---

3 place
budowlane na sprzedaż. — Wiadomość „Dzień Pomorza" Filia Toruń. 8681C

Możność korzystnego kupna
3 piętrowej **kamienicy,** z dużym lokalem handlowym w Toruniu, przy ulicy W. Garbary koło ul. Szerokiej na przetargu w Sądzie Grodzkim w Toruniu dnia 4. XII. r. b, godz. 10-ta pokój nr. 33. Cena wywołania zl. 48.457,19. Informacje **Komunalna Kasa Oszczędności miasta Torunia (Ratusz)** 8490C

Przetarg

Dnia 16 grudnia 1936 r. o godz., 9-tej odbędzie się w kwatermistrzostwie 16 pułku artylerii koszary im. Gen. Hallera ul. Legionów Nr. 14/22 przetarg nieograniczony oraz ewtl. przetarg ustny na dostawę mięsa i słoniny łącznie dla wszystkich oddziałów wojskowych garnizonu Grudziądz, na okres od 1 stycznia 1937 r. do 31 marca 1937 r.

Oferty w myśl obowiązujących przepisów wraz z kwitami na złożone w kasie 16 pułku artylerii lekkiej wadium w wysokości 3% wartości oferowanej dostawy, składać należy w kopertach zalakowanych do kwatermistrza 16 pułku artylerii lekkiej koszary im. Gen. Hallera pokój Nr. 28 do dnia 16 grudnia 36 r. godz. 8.30.

Dopuszczalne są oferty tylko na dostawę dla całego garnizonu, zaś oferty złożone na dostawę dla poszczególnych oddziałów nie będą rozpatrywane.

Komisja przetargowa zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta względnie unieważnienie przetargu.

Kwatermistrz 16 pułku artylerii lekkiej

Zlecenie Nr. 1037/GR. 8727

OBWIESZCZENIE

Zarząd Gminy Wyzn. Żydowskiej Okr. Kartuskiego zawiadamia wszystkich swoich członków o wyłożeniu

Budżetu i listy składek gminnych na rok 1937

celem wglądu do tychże w kancelarii Zarządu Gminy w Gdyni, ul. Świętojańska nr. 67, w Kartuzach, Wejherowie, Pucku i Kościerzynie.

Jako ośmiodniowy termin wglądu ustanawia się czas:

od dnia 27 listopada do dnia 4 grudnia 1936 r.

w godzinach urzędowych od 10-ej do 13-ej.

8763) **Brunon Rosenthal,** Przewodniczący.

III. Co. 214/36.

Wywołanie.

Pani Rozalia Klemańska robotnica w Lisewie, pow. Chełmno wystąpiła z wnioskiem, by jej męża Stefana Klemańskiego, który na ostatku mieszkał w Lisewie pow. Chełmno i zaginął, uznać za zmarłego.

Wspomnianego zaginionego wzywa się, aby w niżej oznaczonym Sądzie stawił się na terminie dnia 17 lipca 1937 r. o godz. 12 przed południ. gdyż inaczej zostanie uznany za zmarłego.

Wszyscy, którzy by mieli jaką wiadomość o życiu lub śmierci zaginionego, winni o tem donieść Sądowi najpóźniej w terminie powyższym.

Chełmno, dnia 14 listopada 1936 r.

8682 **Sąd Grodzki.**

OGŁOSZENIE

w sprawie publicznej sprzedaży nieruchomości oraz placów budowlanych w mieście Chełmnie

Niniejszem podaję do publicznej wiadomości, że we wtorek dnia 29 grudnia 1936 r., o godz. 11-tej odbędzie się powtórny przetarg publiczny parcel budowlanych i nieruchomości na Kolonii Wilsona w Chełmnie.

Oferenci winni najpóźniej w dniu licytacji na miejscu do rąk Komisji złożyć wadium licytacyjne w wysokości 200.— zł. Warunki przetargu można otrzymać w biurze Wydziału Powiatowego pokój Nr. 20 względnie na miejscu przetargu.

Wydział Pow. zastrzega sobie wybór oferenta.

Zbiórka reflektantów w wyżej oznaczonym terminie przed domem na Kolonii Wilsona Nr. 39.

Przewodniczący Wydz. Pow.
(—) Br. Biały

Zlecenie Nr. 942/IX. 8722

Km. 299/36.

Obwieszczenie o licytacji.

Na zasadzie art. 676—681 k. p. c. (tekst jednolity — Dz. Ust. R. P. nr. 112/32 poz. 934) ogłaszam, że w dniu 7 stycznia 1937 r. o godzinie 10 przed południ. odbędzie się w Sądzie Grodzkim w Pucku, w sali rozpraw licytacja nieruchomości położonej w Pucku, przy Rynku powiat morski, zapisanej w księdze hipotecznej Sądu Grodzkiego w Pucku, tom II. karta 71, na nazwisko dłużnika Ambrożego Konkela w Pucku.

Nieruchomość Puck, wykaz L. 71, składa się z: parceli o powierzchni 310 m², budynek frontowy, budynek-oficyna, budynek-przybudówka, 3 szopy, ustęp i pompa.

Nieruchomość Puck, wykaz L. 71, oszacowano na sumę 28855,00 zł. Cena wywołania 21.641,25 zł.

Wysokość rękojmi, jaka licytant przystępujący do przetargu, powinien złożyć, wynosi zł 2885.50.

Rękojmię należy złożyć w gotowiźnie albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładkowych instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej. Wartość kupcnów nie bierze się w rachubę.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-mej do 18-tej, akta postępowania egzekucyjnego przeglądać można w Sądzie.

Puck, dnia 25 listopada 1936 r.

(—) Treter
8737 Komornik Sądu Grodzkiego.

Spis zapowiedzi nr. 97. 8728

Zapowiedź.

Podaje się do ogólnej wiadomości, że 1. kupiec Jan Mina, kawaler, zamieszkały w Nowem, syn zmarłego robotnika Jana Miny i żony jego Pauliny z domu Kostant, zamieszkałej w Nowem, 2. krawcowa Brygida Krause, panna, zamieszkała w Gdańsku, Faulgraben 19, córka zmarłego rolnika Jakuba Krause i zmarłej żony jego Marianny z domu Schütz, ostatnio zamieszkałych w Kłosówku, powiat Kartuzy, chcą zawrzeć związek małżeński.

Obwieszczenie zapowiedzi nastąpić winno w Nowem i Gdańsku.

Nowe, dnia 19 listopada 1936 r.

Urzędnik Stanu Cywilnego
(—) Płokarz.

PRZETARG.

„Rzeźnia i Targowisko Zwierzęce w Gdyni, S-ka z ogr. odp."

ogłasza przetargi nieograniczone na:

1) urządzenia cieplne rzeźni,
2) instalację elektryczną.

Podkładki przetargowe są do nabycia w biurze Spółki w Gdyni przy ul. Słowackiego 18 m. 7 w godz. 10—14 za opłatą po 15 zł. za każdy komplet.

Udzielanie informacyj odbywa się tamże w godz. 13—15-ej.

Oferty na każdą z wymienionych dostaw w kopertach zalakowanych z napisem „Oferta na ....." składać należy w Biurze S-ki do dnia 17 grudnia 1936 r. do godz. 12-ej; otwarcie ofert nastąpi tegoż dnia o godz. 12-ej 15 minut.

Do oferty dołączyć należy wadium w wysokości 3% oferowanych kwot w formie bankowych Książeczek Oszczędnościowych, zawinkulowanych na rzecz S-ki.

Spółka zastrzega sobie dowolny wybór oferenta niezależnie od oferowanej sumy oraz prawo unieważnienia przetargu w części lub też całości bez odszkodowania. (8732

Dyrekcja.

Kredyt na asygnaty
najtaniej
BŁAWATY
GALANTERIA
8636 **BIELIZNA**
P. Składanowski
Toruń, Stary Rynek 23.

Opaski higieniczne
Obsługa damska
Hurtownia Drogeryjna
Jan Kapczyński
Toruń, Szeroka 35. 8539

Tapety
listwy, borty, wielki wybór, niskie ceny poleca T. Rzymkowski, hurtowna drogeria, Toruń, Szeroka 43. 8572Ck

---

KUPNO

Dom kupię
nowoczesny, najchętniej na Bydgoskiem przedm. Wpłacę gotówką 30.000 zł oraz 20.000 zł automatycznie przeleję hipotekę z mej poprzedniej nieruchomości, czyli razem 50.000 zł. Reszta do omówienia. Zgłoszenia proszę kierować do „Dnia Pomorza" Toruń, ul. Bydgoska 56, dla „Z.K.J.". Pośrednictwo osób trzecich bezwzględnie wykluczone. 8724C

MIESZKANIA WOLNE

4 pokoje
z kuchnia, parter, do wynajęcia. Wiadomość „Dzień Pomorza" Filia Toruń. 8680C

Dwa
pokoje komfortowo umeblowane z wszelkiemi wygodami nie krępujące, od zaraz do wynajęcia. Toruń, Bydgoska 58, m. 6. 8424C

Pokoj
umeblowany na Bydgoskim Przedm. z centralnym ogrzewaniem najchętniej dla pani do wynajęcia od zaraz. Wiadomość: „Dzień Pom." pod nr. 8199.

POSAD POSZUKUJĄ

Przedstawicielstwo
Mając samochód i stale będąc w rozjazdach po całym Pomorzu, mogę przyjąć przedstawicielstwo. Zgłosz. Adm. „Dzień Pomorza" Toruń pod 8657C.

POSADY WOLNE

Poszukuję redaktora
do działu kroniki miejscowej. Oferty z odpisami świadectw i podaniem wynagrodzenia do „Dnia Kociewskiego" w Starogardzie. 8522

LEKCJE

Szkoła tańców
Janiny Werny wyucza szybko tańczyć. Ostatnie nowości na sezon karnawału. Nowy kurs rozpoczynam 2 grudnia. Toruń, Stary Rynek 16. 8688Ck

---

RÓŻNE

ZDROWO i SMACZNIE a TANIO
zjesz w 8604
NADWIŚLAŃSKIEJ
Toruń, Szeroka 38.
Kuchnia warszawska.

HUNGARIA
Toruń, Prosta 19
zaprasza Szan. Publiczność **na własnego wyrobu kaszanki, salcesony i t. p.** w dniach 30. XI. i 1. XII.
8726 właśc. **St. Maruta.**

Wszelkie roboty
ślusarskie, wiercenie studzien
oraz **odlewy żeliwne**
wykonuje szybko i tanio
Firma „PEDAB" w Toruniu,
ul. Koszarowa 15/17 (4526

GRUDZIĄDZ

Kupię
używane futro damskie w dobrym stanie. Oferty do Adm. „Dnia Grudziądzkiego" pod „Futro". — Grudziądz. 8729 G

BYDGOSZCZ

Restaurację
sprzedam wraz z całkowitym urządzeniem. Bilard. Gotówką 3.000 zł. Wiadomość i omówienie Hotel Polonia, Bydgoszcz, Warszawska 17, Godzwon Władysław. 8723C

4-pokojowe
mieszkanie bardzo ciepłe z wygodami, na I. piętrze do wynajęcia. Bydgoszcz, ul. Chrobrego 23. m. 8. 8740B

Młynarz
samotny może objąć młyn wodno-motorowy w dzierżawę od 1. I. 1937 r. — gotówki potrzeba najmniej 3000 zł. Oferty „Dzień Bydg. Ilustrow." pod 100, Bydgoszcz, Marsz. Focha 12. 8739

TCZEW

Skład
z mieszkaniem znajdujący się w dobrym położeniu i nadający się na każde przedsiębiorstwo od zaraz do wynajęcia. Zgłoszenia do Adm. „Dnia Tczewskiego Il." pod nr. 414. 8706.

Przybłąkał się
pies, młody wilk. Odebrać: Kłusowski, Tczew, Wierzbowa 11. 8741T

GDYNIA

Poszukujemy
na Gdynię zdolnego współpracownika akwizycyjnego za stałem wynagrodzeniem i prowizją. Zgłoszenia osobiste: poniedziałek 30. XI. i czwartek 3, XII. b. r. w godzinach 9—11. Assicurazioni Generali Trieste, Gdynia, Skwer Kościuszki 22, II. p. 8735Mk

---

Zagubioną
legitymację Funduszu Pracy nr. 244/35 unieważniam. 8733Mk Jan Stalkowski.

3-pokojowe
mieszkanie umeblowane do wynajęcia. Wiadomość: Gdynia, telefon 22-46. 8734Mk

---

Meble biurowe
oraz wszelkiego rodzaju, najlepszego wykonania na dogodnych warunkach po cenach najniższych poleca
DOM MEBLI
H. CHOMICKA
Gdynia, Świętojańska 63, tel. 21-83. Firma nagrodzona została złotym medalem. 8556M

Dom
w Gdyni, na Kamiennej Górze, 2 piętrowy nowy, z pierwszych rąk do nabycia. Cena 43,000 zł. w tem dług B. G. K. 9000 zł. Dochód miesięczny 460 zł. — Oferty do „Gazety Morskiej Ilustr." Gdynia pod „1369" 8504M

Dom
w Gdyni piętrowy, parceli 653 m. 2, frontu 24 m. 8 ubikacji. Cena 23,000 zł. w tem dług 2.300 zł. Dochód z dzierżawy 260 zł. miesięcznie. Oferty do „Gazety Morskiej Ilustr." Gdynia pod „1367", 8502M

Dom
III-piętrowy w Gdyni, przy głównej ulicy, cena 85.000 zł, czynsz roczny 10.200 zł. Wpłata 57.000 zł, reszta hipoteka długoterminowa. Zgłoszenia do „Gazety Morskiej Ilustr." Gdynia pod pod „M. W.". 8617M

Kupuję
wszelkie surowe, skóry zwierząt dzikich. Skład broni, J. Szynal, Gdynia, Świętojańska 33/35. 1393M

WEJHEROWO

Zgubiono
w drodze między Gdynią a Wejherowem tablicę od ciężarowego samochodu, na nazwisko Amandusa Gańskiego, Pierackiego 16.

Dr. med. M. Milewski
w Wejherowie przeprowadził się z Krajowych Zakładów Opieki Społecznej na ul. 3 Maja 7. i przyjmuje jako lekarz ogólnie praktykujący. 8703.

W SKLEPIE ZABAWEK.

— Toby mi się podobało, ale wolałbym tę samą zabawkę, ale „czterosobową".

OGŁOSZENIA:

wiersz milimetrowy na stronie 7-łamowej	0.20 zł
w tekście na pierwszej stronie	1.00 zł
w tekście na drugiej i trzeciej stronie	0.80 zł
w tekście na dalszych stronach	0.50 zł

Drobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie.
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25 proc. drożej.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25 proc. zniżki.
Komunikaty 50 gr za wiersz.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeż. miejsca 20 procent nadwyżki. W W. M. Gdańsku cennik ogłoszeniowy jest identyczny z cennikiem dla Polski, z tem jednak, że rachunki mogą być regulowane w guldenach gdańskich na podstawie notowań Giełdy Gdańskiej z dnia poprzedzającego dzień wpłaty.

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOSI:

W ekspedycji miejscowych agencyj	2.00 zł
Z odnoszeniem do domu	2.20 zł
Przez pocztę z odnoszeniem do domu	2.40 zł
Pod opaską	4,50 zł
W Gdańsku przez pocztę . 2.32 gd; przez gońca	2.00 gd
W Gdańsku z odbieraniem w administracji wprost	1.75 gd
Zagranicą	4.00 zł

W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie, strajki) Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.

Redaktor odpowiedzialny:
Wacław Wytyk, Toruń, ul. Mickiewicza 41.

UWAGI:

Ogłoszenia drobne przyjmujemy wyłącznie za gotówkę. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Ogłoszenia drobne przyjmujemy jedynie do 50 słów, powyżej — liczymy według rozmiaru. Zastrzeżeń miejsca dla ogłoszeń drobnych nie przyjmujemy, dla innych tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłacona przewidziana w cenniku 20 proc. nadwyżka. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Uzasadnione reklamacje będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia, lub od daty otrzymania rachunku. Przy sądowem ściąganiu należności rabat upada. Za terminowy druk i przepisane miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska: Wilhelm Grimsmann, Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p. — Redaktor odpowiedzialny na Bydgoszcz: Czesław Kościelski, Bydgoszcz ul. Marsz. Focha 12. — redaktor odpowiedz. na Gdynię: Wiktor Mielnikow, Gdynia, ul. Min. Kwiatkowskiego, gmach „Paged'u". — Redaktor odpowiedzialny na Grudziądz: Wacław Gańcza, Grudziądz, Plac 23 Stycznia 10, I. — Redaktor odpowiedzialny na Tczew: Leon Formański, Tczew, Kościuszki nr. 1.
Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza „Gryf" z odpow. działami w Toruniu. Za ogłoszenia odpowiada Administracja. Czcionkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu.